

Grad Požega

PRIJEDLOG

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE



Grad Požega, prosinac 2017. godine

Naručitelj: **Grad Požega, Trg Sv. Trojstva 1, 34000 Požega - Hrvatska**
Email: info@pozega.hr - Telefon: 034 / 311 300 Fax: - 034 / 311 344

**PREDMET: PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA POŽEGE ZA
RAZDOBLJE OD 2017. DO 2022. GODINE**

Oznaka dokumenta: RN/2017- 05/PGO

Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod

Voditelj izrade: Viktorija Teskera Sučić, dipl.ing.stroj.

Suradnici: Miroslav Maričić, spec.ing.zaštite okoliša

Marina Čuljak, bacc.ing.sig.

Ivana Stojšić, mag.ing.mech.

Dario Nikšić, mag.ing.mech.

Datum izrade: prosinac 2017. godine

SADRŽAJ

1 UVOD.....	3
1.1 Ciljevi	5
1.2 Obveze jedinice lokalne samouprave.....	7
2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA POŽEGE, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA.....	8
2.1 Stanovništvo	9
2.2 Poduzetništvo i obrtništvo	10
2.3 Gospodarenje otpadom.....	11
2.4 Sakupljanje komunalnog otpada	12
2.5 Biorazgradivi otpad	17
2.6 Glomazni otpad.....	19
2.7 Otpadni tekstil i obuća.....	20
2.8 Problematici otpad iz domaćinstava	21
2.9 Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest.....	21
2.10 EE otpad.....	22
2.11 Ambalaža i otpadna ambalaža	22
2.12 Otpadna vozila.....	23
2.13 Otpadne gume	23
2.14. Reciklažna dvorišta	23
2.15. Zeleni otoci	24
2.16 Ocjena stanja.....	24
2.17 Zaštita prirode i područja ekološke mreže	25
3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARIVANJU CILJEVA.....	29
3.1 Podaci o količinama odvojeno sakupljenog otpada	29
4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM.....	30
4.1 Odlagalište otpada	30
4.2 Reciklažna dvorišta	34
4.3 Zeleni otoci	34
4.4 Ostali objekti	35
4.5 Komunalna oprema, uređaji i vozila	36
5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU.....	39
5.1 Popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta	39

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	40
6.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom	41
6.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom	43
6.3 Mjere za sanaciju Planom utvrđenih lokacija onečišćenih otpadom	43
6.4 Mjere za gospodarenje otpadom koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju	43
6.5 Mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada	44
6.6 Akcije sakupljanja otpada.....	44
6.7 Izobrazno-informativne aktivnosti	44
7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA.....	46
8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA.....	48
9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE, TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA	49
10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA	50
10.1 Reciklažna dvorišta.....	50
10.2 Zeleni otoci	50
10.3 Ostali objekti	50
11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	53
12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	57
13 POPIS ZAKONA I PRAVILNIKA	60

POJMOVI

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Planu imaju sljedeće značenje:

1. »biološki razgradivi otpad« je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom;
2. »biootpad« je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
3. »biorazgradivi komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
4. »centar za gospodarenje otpadom« je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
5. »deklasifikacija« je postupak dokazivanja da je određeni otpad koji je, u skladu s Katalogom otpada, određen kao opasan u pojedinačnom slučaju neopasni otpad;
6. »djelatnost druge obrade otpada« je postupak pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja otpada;
7. »djelatnost uporabe otpada« uključuje postupke uporabe propisane Dodatkom II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
8. »djelatnost prijevoza otpada« je prijevoz otpada za vlastite potrebe ili za potrebe drugih na teritoriju Republike Hrvatske;
9. »djelatnost sakupljanja otpada« uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;
10. »djelatnost trgovanja otpadom« je kupovanje i prodavanje otpada sa ili bez preuzimanja otpada u posjed bez obzira na način prodaje;
11. »djelatnost zbrinjavanja otpada« uključuje postupke zbrinjavanja otpada propisane Dodatkom I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
12. »gospodarenje otpadom« su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
13. »građevina za gospodarenje otpadom« je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
14. »građevni otpad« je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;
15. »interventno sakupljanje otpada« je sakupljanje otpada uređajima i opremom u svrhu hitnog uklanjanja otpada s određene lokacije radi sprječavanja nastanka i/ili smanjenja na

najmanju moguću mjeru onečišćenja okoliša, ugrožavanja ljudskog zdravlja, uzrokovanja šteta biljnom i životinjskom svijetu i drugih šteta;

16. »inertni otpad« je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

17. »krupni (glomazni) komunalni otpad« je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naptkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

18. »komunalni otpad« je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

19. »materijalna oporaba« je svaki postupak oporabe koji ne uključuje energetske oporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo;

20. »miješani komunalni otpad« je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;

21. »mobilni uređaj za obradu otpada« je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje, u pravilu, na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim R1, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D10, D11 i D12 i postupaka R i D u kojima nastaje otpadna voda koja se ispušta u okoliš. Mobilnim uređajem za obradu otpada ne smatra se onaj uređaj koji se koristi duže od šest mjeseci na određenoj lokaciji, osim mobilnog uređaja kojim se koristi radi sanacije onečišćene lokacije;

22. »nasipavanje otpada« je postupak oporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom i propisima donesenim na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

23. »najbolje raspoložive tehnike« su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;

24. »neopasni otpad« je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava;

25. »neusklađeno odlagalište« je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i određeno je odlukom iz članka 26. stavka 6. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

26. »obrada otpada« su postupci oporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije oporabe ili zbrinjavanja;

27. »odlagalište otpada« je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,

b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),

c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili

istraživanjem pogodne za odlaganje otpada

28. »odvojeno sakupljanje« je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;

29. »opasni otpad« je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava

30. »oporaba otpada« je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe;

31. »otpada« je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;

32. »ovlaštenik« je pravna ili fizička osoba - obrtnik kojem je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom dana suglasnost za sklapanje ugovora s Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost u vezi gospodarenja posebnom kategorijom otpada;

33. »ponovna uporaba« je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;

34. »posjednik otpada« je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;

35. »postupci gospodarenja otpadom« su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

36. »pretovarna stanica« (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

37. »problematicni otpad« je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;

38. »proizvodni otpad« je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

39. »proizvođač otpada« je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

40. reciklabilni komunalni otpad čine otpadna plastika, otpadni metal i otpadno staklo, a kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliranju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo i sl.)

41. »reciklažno dvorište« je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

42. »reciklažno dvorište za građevni otpad« je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

43. »recikliranje« je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

44. »sakupljanje otpada« je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

45. »spaljivanje otpada« je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez oporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

46. »sprječavanje nastanka otpada« su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:

a) količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,

b) štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili

c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.

47. »stavljanje na tržište« je svaki postupak proizvođača proizvoda kojim određeni proizvod čini dostupan kupcu, neovisno o načinu prodaje na teritoriju Republike Hrvatske,

48. »suspaljivanje otpada« je postupak oporabe, odnosno zbrinjavanja otpada čija je prvenstvena svrha proizvodnja energije ili materijalnih produkata (proizvoda) i u kojem se otpad koristi kao redovno ili dopunsko gorivo ili u kojem se otpad termički obrađuje radi zbrinjavanja. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

49. »tehnološki procesi gospodarenja otpadom« (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvata, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju oporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;

50. »termička obrada otpada« su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada;

51. »trgovac otpadom« je pravna ili fizička osoba koja u svoje ime i za svoj račun kupuje i prodaje otpad, uključujući trgovca otpadom koji ne preuzima otpad u neposredni posjed;

52. »vlasnik otpada« je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;

53. »zbrinjavanje otpada« je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

POPIS KRATICA

AZO	Agencija za zaštitu okoliša
-----	-----------------------------

<i>CGO</i>	Centar za gospodarenje otpadom
<i>CGGO</i>	Centar za gospodarenje građevnim otpadom
<i>CGOO</i>	Centar za gospodarenje opasnim otpadom
<i>EE</i>	Električni i elektronički uređaji i oprema
<i>EEZ</i>	Europska ekonomska zajednica
<i>EFRR</i>	Europski fond za regionalni razvoj
<i>EIB</i>	Europska investicijska banka
<i>ESIF</i>	Europski strukturni i investicijski fondovi.
<i>EU</i>	Europska unija
<i>EZ</i>	Europska zajednica
<i>FZOEU</i>	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
<i>GO</i>	Gospodarenje otpadom
<i>HAOP</i>	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
<i>JLS</i>	Jedinica lokalne samouprave
<i>JP(R)S</i>	Jedinica područne (regionalne) samouprave
<i>JPP</i>	Javno-privatno partnerstvo
<i>KD</i>	Komunalna društva
<i>KF</i>	Kohezijski fond EU
<i>MBO</i>	Mehanička i biološka obrada
<i>MGIPU</i>	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
<i>MINGO</i>	Ministarstvo gospodarstva
<i>MRRFEU</i>	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
<i>MZOIP</i>	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
<i>NN</i>	Narodne novine
<i>NRT</i>	Najbolje raspoložive tehnike
<i>PCB/PCT</i>	Poliklorirani bifenili/Poliklorirani terfenili
<i>PGO</i>	Plan gospodarenja otpadom
<i>PU</i>	Privatna ulaganja
<i>RD</i>	Reciklažno dvorište
<i>RH</i>	Republika Hrvatska
<i>UPOV</i>	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
<i>ZOGO</i>	Zakon o održivom gospodarenju otpadom
<i>ZSP</i>	Zajam za strukturne programe

POPIS TABLICA

Tablica 2.1 Broj stanovnika

Tablica 2.2 Broj stanovnika po naseljima u Gradu Požega

Tablica 2.3 Broj poduzeća i obrta 2003.-2013.

Tablica 2.4 Broj korisnika zbrinjavanja komunalnog otpada Grada Požege u 2016.god.

Tablica 2.5 Količina sakupljenog i odloženog otpada na odlagalištu Vinogradine

Tablica 2.6 Količine odloženog otpada na odlagalištu Vinogradine u 2016.godini

Tablica 2.7 Količine odvojeno sakupljenog papira u periodu 2013.-2016.godine

Tablica 2.8 Količine odvojeno sakupljenog stakla u periodu 2013.-2016.godine

Tablica 2.9 Količine odvojeno sakupljenog plastike u periodu 2013.-2016.godine

Tablica 2.10 Količine odvojeno sakupljenog tekstila u periodu 2013.-2016.godine

Tablica 2.11 Količine odvojeno sakupljenog papira u periodu 2013.-2016.godine

Tablica 2.12 Količine odvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada odloženog na odlagalištu
Vinogradine u 2016.godini

Tablica 2.13 Plan odvoza glomaznog otpada

Tablica 2.14 Količine odvojeno sakupljenog tekstila u 2016.godini

Tablica 2.15 Reciklažna dvorišta - izgrađena - planirana

Tablica 3.1 Količine sakupljenog miješanog komunalnog otpada u 2015.god. ukupno

Tablica 3.2 Količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada u periodu 2013-2015.god.

Tablica 4.1 Odlagališta otpada

Tablica 4.2 Plan izgradnje reciklažnih dvorišta

Tablica 4.3 Strojevi, uređaji i oprema za sakupljanje otpada

Tablica 4.4 Strojevi i uređaji za odlaganje otpada

Tablica 4.5 Strojevi, uređaji i oprema za skladištenje odvojeno sakupljanjenog otpada

Tablica 6.1 Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u
odnosu na 2015. godinu

Tablica 6.2 Mjere za postizanje ciljeva

Tablica 8.1 Ciljevi u sakupljanju miješanog komunalnog otpada Grada Požege

Tablica 10.1 Popis projekata važnih za provedbu Plana Grada Požege

Tablica 11.1 Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Tablica 11.2 Izvori financiranja za provedbu mjera gospodarenja otpadom

Tablica 12.1 Planirani radovi sa rokovima izvršenja i financijskim pokazateljima

POPIS SLIKA

Slika 2.1 Požeško – slavonska županija

Slika 2.2 Grad Požega

Slika 2.3 Natura 2000

Slika 2.4 HR2001329

1 UVOD

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege za razdoblje od 2017. do 2022. godine (u daljnjem tekstu: Plan) temelji se na ciljevima Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine (NN 3/17), te članka 17. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) kojim su preneseni zahtjevi članka 28. Okvirne direktive o otpadu.

Nastavno na viziju i ciljeve gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj do 2025. godine, definirane Strategijom gospodarenja otpadom (NN 130/05) i važeće nacionalne propise, Plan ima za zadatak *uspostavu cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom*, koji će se ostvariti provedbom aktivnosti sanacije i zatvaranja postojećih neusklađenih odlagališta otpada, divljih odlagališta, crnih točaka te unaprjeđenjem sustava odvojenog sakupljanja i obrade otpada.

Okvir za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, s jasno propisanim obavezama, odgovornostima i mehanizmima kontrole, postavljen je donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji zajedno s pripadajućim strateškim ciljevima iz područja zaštite okoliša postavlja slijedeće *osnovne ciljeve gospodarenja otpadom* u RH:

1. Sprječavanje nastanka otpada

Jedan od ciljeva Plana je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru, i to ne samo otpada koji nastaje u proizvodnim procesima, već sustavno, tijekom čitavog životnog ciklusa proizvoda i njegovih komponenti.

2. Povećanje iskorištenja korisnih sirovina

Osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva.

Također, mora se osigurati priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući zemlju i kamenje koja nije onečišćena opasnim tvarima.

3. Unaprjeđenje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada

4. Smanjenje ukupne količine otpada koji se odlaže na neusklađena odlagališta

5. Smanjenje količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada

6. Unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom

1.1 Ciljevi

Temeljem ocjene postojećeg stanja u gospodarenju otpadom i obveza koje Republika Hrvatska mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu, Planom gospodarenja otpadom RH definiraju se sljedeći ciljevi koji se moraju dostići do 2022. godine:

(1) Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75%, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50%, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35%, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

(2) Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

1. 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
2. 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
3. 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
4. 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
5. 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

(3) 50% priprema za ponovnu uporabu i recikliranje komunalnog otpada do 2020. godine.

(4) 70% recikliranja / materijalne uporabe građevnog otpada do 2020. godine.

Prvi korak u cjelokupnom sustavu je osigurati provođenje mjera za sprječavanje nastanka otpada definirane Planom sprječavanja nastanka otpada. Najvažnije mjere u poglavlju sprječavanja nastanka otpada su uspostava Centara za ponovnu uporabu i osiguranje potrebne opreme za kućno kompostiranje. Nadalje, težište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom će biti na sustavu odvojenog sakupljanja komunalnog otpada i to kroz osiguranje potrebne infrastrukture za odvajanje komunalnog otpada: na mjestu nastanka otpada, putem reciklažnih dvorišta, na javnim površinama te kroz provedbu propisa za posebne kategorije otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna EE oprema itd).

Odvojeno prikupljeni biorazgradivi otpad će se odvoziti na materijalnu uporabu u postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biorazgradivog otpada (kompostišta ili anaerobna digestija) u cilju proizvodnje komposta ili digestata i bioplina.

Odvojeno prikupljeni papir, karton, metal, staklo i plastika će se odvoziti do postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnice) radi povećanja vrijednosti odnosno kvalitete odvojeno prikupljenog otpada i pripreme otpada za recikliranje. Odvojeno prikupljeni otpad će se nakon sortiranja odvoziti ovlaštenim tvrtkama za recikliranje, odnosno obradu.

Miješani komunalni otpad (ostatni otpad) će se prikupljati u okviru javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada koju pružaju davatelji te usluge, a prikupljeni otpad će se dopremiti do CGO-a izravno ili putem pretovarnih stanica.

Uspostavom prethodno opisanog sustava osigurat će se ispunjenje ciljeva ovoga Plana u 2022. godini, a isto tako i promijeniti današnji tokovi otpada. Primjenom mjera sprječavanja nastanka otpada ispunit će se cilj smanjenja ukupne količine komunalnog otpada u 2022. godini.

Primjenom mjera uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u 2022. godini će se izdvojiti najmanje 942.733 t sastavnica komunalnog otpada kao što su: staklo, plastika, metal, biorazgradivi otpad, glomazni otpad.

U ukupnoj količini odvojeno prikupljenog otpada najmanje 201.116 t otpada će biti odvojeno prikupljeni biorazgradivi otpad, što predstavlja 40% od ukupno proizvedenog miješanog komunalnog otpada, dok će najmanje 741.617 t biti odvojeno prikupljeno korisnih sirovina kao što su staklo, plastika i dr. Primjenom svih mjera na kraju ovog planskog razdoblja preostati će maksimalno 628.489 t miješanog komunalnog otpada.

1.2 Obveze jedinice lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu, te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu Plana na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

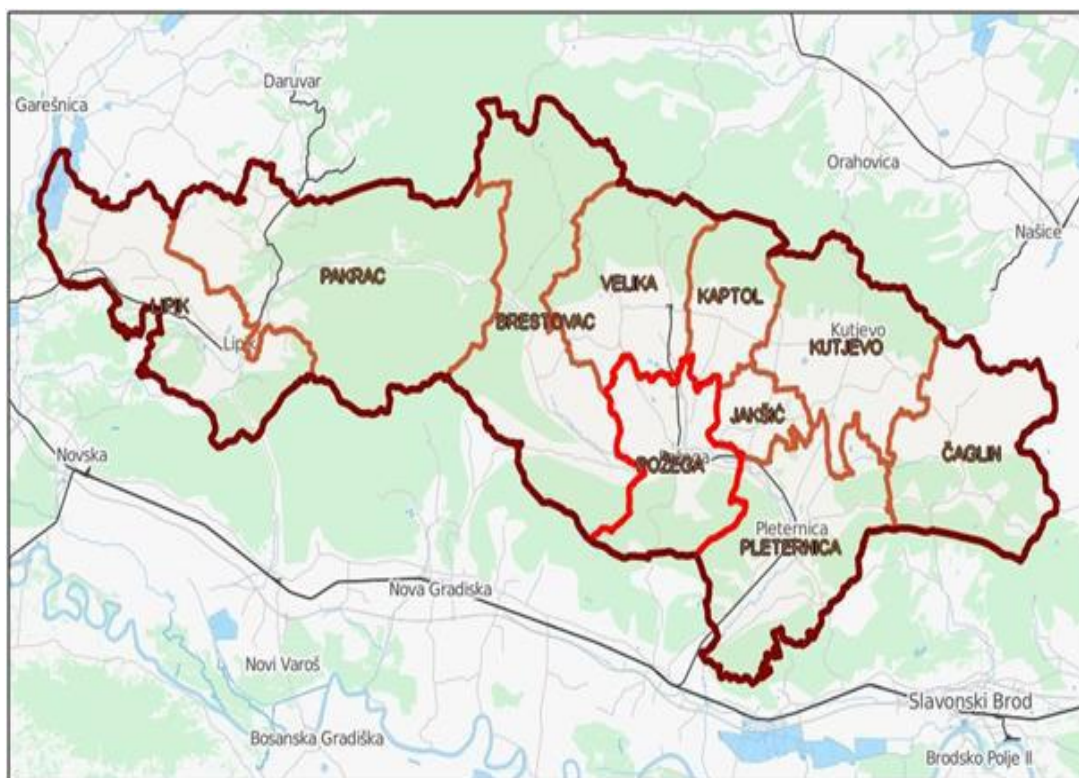
Jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati provedbu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom. Ovom Uredbom propisuje se sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i krupnog (glomaznog) otpada, prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada.

2 ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA POŽEGE, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

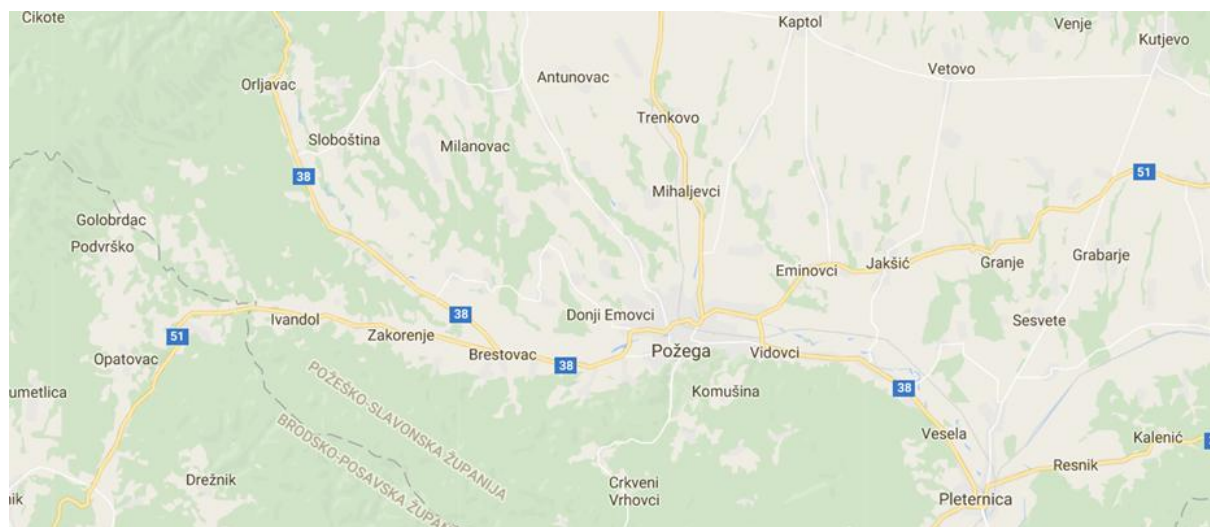
Grad Požega jedinica je lokalne samouprave u Požeško-slavonskoj županiji, a ujedno je i upravno središte Županije. Nalazi se u Požeškoj kotlini koja je uokvirena slavonskim gorskim prstenom Psunja, Papuka, Dilja, Krndije i Požeške gore. Prostire se na 133,91 km² (što čini 7,38% površine Požeško slavonske županije) i ima 26.248 stanovnika (prema Popisu stanovništva iz 2011.g.).

Prostor administrativnog područja Grada Požege graniči sa sljedećim jedinicama lokalne samouprave: na zapadu - Općina Brestovac, na sjeveru - Općina Velika i Kaptol, na istoku - Općina Jakšić i Grad Pleternica, na jugu - Općina Nova Kapela i Općina Staro Petrovo Selo (Brodsko-posavska županija).

Slika 2.1 Požeško - slavonska županija



Slika 2.2 Grad Požega



2.1 Stanovništvo

Unutar grada Požege nalazi se 31 naselje: Alaginci, Bankovci, Crkveni Vrhovci, Čosine Laze, Dervišaga, Donji Emovci, Drškovci, Emovački Lug, Golobrdci, Gornji Emovci, Gradski Vrhovci, Komušina, Krivaj, Kunovci, Laze Prnjavor, Marindvor, Mihaljevci, Nova Lipa, Novi Mihaljevci, Novi Štitnjak, Novo Selo, Požega, Seoci, Stara Lipa, Šeovci, Škrabutnik, Štitnjak, Turnić, Ugarci, Vasine Laze i Vidovci.

Tablica 2.1 Broj stanovnika

GRAD	Županija	Br.st. grada (Popis 2011.)	Br.st. središnjeg naselja (Popis 2011.)
Požega	Požeško-slavonska	26.248	19.506

Položaj Grada Požege u Požeško-slavonskoj županiji može se karakterizirati kao vrlo povoljan, smješten je na kontaktnom području Požeške gore i ravnice u dolini rijeke Orljave. Dobar prometni položaj otvara dobre mogućnosti za prostorni i ekonomski razvoj. Relativno ujednačena rasprostranjenost stanovništva te relativno dobra međusobna povezanost naselja, kao i prirodno pogodan smještaj Grada Požege, prostorno su vrlo značajne za uravnotežen razvoj i oživljavanje ovog prostora. Područje Grada Požege je dobro povezano sa susjednim općinama: Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika te Gradom Pleternica iz Požeško-Slavonske županije, kao i s općinama Nova Kapela i Staro Petrovo Selo iz Brodsko-posavske županije.

Tablica 2.2 Broj stanovnika po naseljima u Gradu Požegi

Naselje	Stanovništvo 2001.	Stanovništvo 2011.	Promjena 2001.- 2011. %
Alaginci	218	198	-9,2
Bankovci	117	109	-6,8
Crkveni Vrhovci	32	30	-6,2
ČosineLaze	27	27	0
Dervišaga	989	890	-10
Donji Emovci	186	181	-2,7
Drškovci	386	411	6,5
Emovački Lug	43	32	-25,6
Golobrdci	397	332	-16,4
Gornji Emovci	159	138	-13,2
Gradski Vrhovci	57	46	-19,3
Komušina	102	82	-19,6
Krivaj	77	79	2,6
Kunovci	90	88	-2,2
Laze Prnjavor	14	10	-28,6
Marindvor	138	116	-25,9
Mihaljevci	792	752	-5,1
Nova Lipa	112	88	-21,4
Novi Mihaljevci	331	291	-12,1
Novi Štitnjak	112	136	21,4
Novo Selo	414	432	4,3
Požega	20.943	19.506	-6,9
Seoci	94	108	14,9
Stara Lipa	219	213	-2,7
Šeovci	107	121	13,1
Škrabutnik	47	22	-53,2
Štitnjak	59	54	-8,5
Turnić	93	88	-5,4
Ugarc	63	57	-9,5
VasineLaze	24	29	20,8
Vidovci	1.759	1.582	-10,1

Izvor: www.dsz.hr

Izvor: Državni zavod za statistiku, 2011. godine

2.2 Poduzetništvo i obrtništvo

Prema rezultatima poslovanja poduzetnika RH u 2013. godini, Požeško – slavonska županija je u 2013. godini imala najmanje poduzetnika od svih županija i to 674, sa 7.431 zaposlena koji su ostvarili 3,3 milijardi kuna ukupnih prihoda, 149,5 milijuna kuna dobiti razdoblja te 105,2 milijuna kuna gubitka razdoblja što je u konačnici rezultiralo sa 44,3 milijuna kuna neto gubitka.³

Udio zaposlenih u ukupnom stanovništvu u gradu Požegi iznosi 37,3% i veći je od prosjeka za Požeško slavonsku županiju (33,8%), iako znatno manji od prosjeka za RH (41,4%).

Tablica 2.3 Broj poduzeća i obrta 2003.-2013.

Godina	trgovačko društvo (TD) / OBRT	Požeško-slavonska županija	UKUPNO RH		godina	trgovačko društvo (TD) / OBRT	Požeško-slavonska županija	UKUPNO RH
2003.	TD	587	66.754		2009.	TD	692	105.513
	OBRT	1.121	101.671			OBRT	1.091	92.965
2004.	TD	608	72.489		2010.	TD	732	113.586
	OBRT	1.181	105.567			OBRT	1.050	88.340
2005.	TD	542	73.414		2011.	TD	641	108.931
	OBRT	1.193	105.107			OBRT	1.040	86.424
2006.	TD	630	85.245		2012.	TD	691	116.550
	OBRT	1.182	103.986			OBRT	986	83.714
2007.	TD	661	93.333		2013. rujan	TD	755	125.794
	OBRT	1.199	103.450			OBRT	968	82.072
2008.	TD	707	103.382					
	OBRT	1.159	100.777					

Izvor: www.dsz.hr

Na području grada Požege ukupno je registrirano 424 poduzeća (od čega 211 ima zaposlene djelatnike) te 422 obrta. Poduzeća registrirana u Požegi, čine više od 50% svih poduzeća registriranih u Požeško-slavonskoj županiji. Najveći je broj registriranih poslovnih subjekata u djelatnosti trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala (89 obrta i 119 poduzeća) te prerađivačkoj industriji (50 obrta i 58 poduzeća), slijedi građevinarstvo (58 obrta i 36 poduzeća), stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (34 obrta i 56 poduzeća), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (57 obrta i 26 poduzeća) te stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (51 obrt i 13 poduzeća).

2.3 Gospodarenje otpadom

Na području Grada Požege organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada obavlja komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. Organiziranim odvozom na području Grada Požege obuhvaćeno je 8868 korisnika od ukupno 18685 korisnika na području Požeštine, što čini 47,46 % ukupnog broja korisnika Požeštine. Od toga 8166 korisnika čine domaćinstva (6453 u individualnom i 1713 u kolektivnom stanovanju), a preostalih 702 korisnika su gospodarski subjekti (tvrtke, ustanove, škole i sl.)

Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavlja se u sljedećim naseljima Grada Požege: Alaginci (58), Bankovci (23), Dervišaga (234), Donji Emovci (42), Drškovci (108), Emovački Lug (8), Golobrdci (89), Gornji Emovci (38), Krivaj (21), Kunovci (20), Marindvor (33), Mihaljevci (203), Novi Bankovci (12), Nova Lipa (25), Novi Mihaljevci (74), Novi Štitnjak (32), Novo Selo (113), Požega (7134), Stara Lipa (55), Šeovci (25), Štitnjak (15), Turnić (23), Ugarci (17) i Vidovci (466). Odvoz se ne vrši u sljedećim naseljima: Crkveni Vrhovci, Čosine Laze, Gradski Vrhovci, Komušina, Laze Prnjavor, Seoci, Škrabutnik, Vasine Laze. U navedenim naseljima ne postoji organizirani odvoz zbog nepristupačnosti terena komunalnim vozilima te su za ista organizirana sabirna mjesta za sakupljanje komunalnog otpada kako se isti ne bi odbacivao u okoliš. Proizlazi da se komunalni otpad organizirano sakuplja odvozi i zbrinjava u cca 87,6% domaćinstava na području Grada Požege, a 12,4 % domaćinstava nije u obuhvatu. Izračun obuhvaćenosti stanovništva organiziranim odvozom izrađen je na temelju popisa stanovništva iz 2011.god. te evidentiranih korisnika koji koriste uslugu sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja otpada na dan 31.12.2016.god. S obzirom da je evidentno iseljavanje stanovništva s područja Grada Požege, a službeni podatak o stvarnom broju domaćinstava na koncu 2016.god. Komunalac Požega d.o.o. ne posjeduje, pretpostavlja se da je obuhvaćenost stanovništva organiziranim odvozom veća nego što izračun pokazuje.

Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlaže se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vinogradine“ koje se nalazi u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700, a odvojeno sakupljene vrste korisnog otpada privremeno skladište u reciklažnom dvorištu odlagališta te predaju ovlaštenim sakupljačima. Ukupna površina unutar ograde odlagališta je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za odlaganje otpada. Odlagalište je u fazi sanacije s nastavkom odlaganja do konačnog zatvaranja. Trenutno se otpadom puni 3. kasete odlagališta, a na raspolaganju je i prostor posljednje kasete br. 4 izgrađene 2014.god. Isto tako, postoji mogućnost odlaganja otpada i na površini svih izgrađenih kaseti dok se ne postignu projektirane visine odlagališta sukladno Glavnom projektu, tako da je odlagalištu moguće odložiti još cca 150000 t otpada.

Iz podataka o količinama otpada odloženim na odlagalište „Vinogradine“ u 2016.god. (14782 t) vidljivo je neznatno povećanje u odnosu na 2015.god. (14687 t) koje iznosi 95 t.

2.4 Sakupljanje komunalnog otpada

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (u daljnjem tekstu: ZOGO, NN 94/13) *komunalni otpad* se definira kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu

sličan otpadu iz kućanstava, a ne uključuje proizvodni otpad i otpad iz poljoprivrede i šumarstva. *Miješani komunalni otpad* je otpad iz kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, a iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo i dr.), te je u Katalogu otpada (Pravilnik o katalogu otpada, NN 90/15) označen kao 20 03 01.

Javna usluga prikupljanja komunalnog otpada u 2016. godini obuhvaćala je 99 % stanovništva Grada Požege.

Komunalac Požega je 2014.god. započeo s implementiranjem odvojenog sakupljanja korisnog otpada u domaćinstvima u gradu Požegi, a u 2015.god. implementacija je proširena na sva naselja na području Grada Požege obuhvaćena organiziranim odvozom. Domaćinstvima u samom gradu Požegi dodijeljene su plave posude za papir od 120 l te vreće za odvojeno sakupljanje plastike i stakla, dok su prigradskim naseljima podijeljene vreće za papir, staklo i plastiku. Odvoz odvojeno skupljenog korisnog otpada obavlja se prema utvrđenim planovima odvoza jedanput u 2 mjeseca. Postojeći zeleni otoci dodatno su opremljeni kontejnerima za odvojeno sakupljanje otpada, a implementacija odvojenog sakupljanja provedena je i u dijelu gospodarskih subjekata. Na području Grada Požege odvojenim sakupljanjem korisnog otpada do kraja 2016.god. obuhvaćeno je 99 % korisnika usluge, od čega najveći udio čine domaćinstva u individualnom stanovanju.

Zahtjev za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu proveden je kroz odvojeno sakupljanje papira u domaćinstvima, gospodarstvu i zelenim otocima te podjelom 700 kompostera domaćinstvima na području Grada Požege početkom 2016.god. (komposter su nabavljeni koncem 2015.god.) Odlaganjem biorazgradivog otpada u kompostere dobiva se kvalitetno prirodno gnojivo, smanjuje količina otpada na odlagalištu te sprječava stvaranje štetnih stakleničkih plinova. Podjelom kompostera obuhvaćeno je cca 15% domaćinstava od ukupnog broja domaćinstava u individualnom stanovanju.

Tablica 2.4 Broj korisnika zbrinjavanja komunalnog otpada Grada Požege u 2016. godini

Naselje	Broj domaćinstava koja zbrinjavaju komunalni otpad
Alaginci	58
Bankovci	23
Dervišaga	234
Donji Emovci	42
Drškovci	108
Emovački Lug	8
Golobrdci	89
Gornji Emovci	38

Krivaj	21
Kunovci	20
Marindvor	33
Mihaljevci	203
Novi Bankovci	12
Nova Lipa	25
Novi Mihaljevci	74
Novi Štitnjak	32
Novo Selo	13
Požega	7134
Stara Lipa	55
Šeovci	25
Štitnjak	15
Turnić	25
Ugarci	17
Vidovci	466

Tablica 2.5 Količina sakupljenog i odloženog otpada na odlagalištu Vinogradine

	2015. t	2016. t
Količina odloženog otpada	14687	14782

Tablica 2.6 Količine odloženog otpada na odlagalištu Vinogradine u 2016.godini

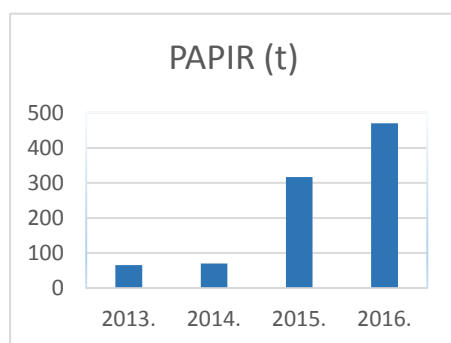
Ključni broj	Vrsta otpada	Količina otpada /t/ GRAD POŽEGA	Količina otpada /t/ SVI GRADOVI I OPĆINE	UDIO OTPADA GRADA POŽEGE / % /
20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	50,44	50,44	100,00
20 02 01	biorazgradivi otpad	80,58	129,74	62,11
20 03 01	miješani komunalni otpad	5.409,84	9.979,58	54,21
20 03 02	otpad s tržnica	31,48	31,48	100,00
20 03 06	otpad nastao čišćenjem kanalizacije	3,92	3,92	100,00
20 03 07	glomazni otpad	152,62	162,58	93,87

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege

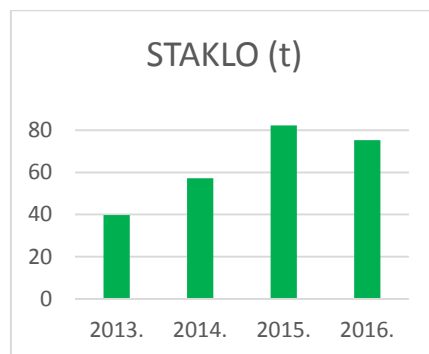
02 01 03	otpadna biljna tkiva	0	0,90	0
02 03 99	otpad koji nije specificiran na drugi način (od pripreme hrane)	14,70	14,70	100,00
10 01 01	taložni pepeo, šljaka, prašina iz kotla	122,92	122,94	99,98
10 02 02	otpad iz industrije željeza i čelika (neprerađena šljaka)	416,82	417,08	99,94
10 09 08	otpad od lijevanja željeza	3.738,48	3.738,48	100,00
12 01 05	strugotine plastike	0	0,06	0
16 11 04	otpadne obloge i vatrostalni otpad	73,78	73,78	100,00
19 08 01	ostaci na sitima i grabljama	25,82	25,82	100,00
19 08 02	otpad iz pjeskolova	27,28	30,38	90,13
SVEUKUPNO /kn/:		10.148,68	14.781,88	68,66

Na odlagalište „Vinogradine“ u 2016.god. odloženo je 10.148,68 t otpada s područja Grada Požege, što je za 86,47 t manje u odnosu na prethodnu godinu (10.235,15 t). Otpad s područja Grada Požege čini 68,66% ukupno odložene količine otpada na odlagalište u 2016.god.

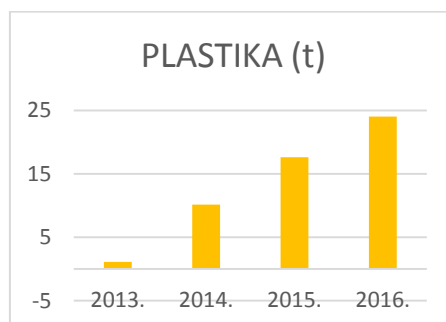
Tablica 2.7 Količine odvojeno sakupljenog papira 2013.-2016.god.



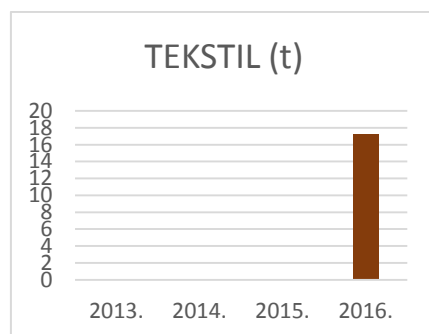
Tablica 2.8 Količine odvojeno sakupljenog stakla 2013.-2016.god.



Tablica 2.9 Količine odvojeno sakupljene plastike 2013.-2016.god.



Tablica 2.10 Količine odvojeno sakupljenog tekstila 2013.-2016.god.



2.5 Biorazgradivi otpad

U svega 17% JLS se provodi odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada. Uglavnom je riječ o biorazgradivom otpadu iz vrtova i parkova sa javnih površina. Količine odvojeno sakupljenog biorazgradivog otpada iz kućanstava su zanemarive. Najzastupljeniji način gospodarenja ovom vrstom otpada još uvijek je odlaganje.

Iako ZOGO propisuje obvezu JLS da u dokumentima koje donose temeljem ZOGO-a (planovi gospodarenja otpadom JLS, odluke o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja otpada te odluke o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja komunalnog otpada) osigura odvojeno prikupljanje otpada učinci ove mjere u pogledu biorazgradivog otpada na nacionalnoj razini su vrlo mali.

Uzevši u obzir nacionalni cilj u vezi s odlaganjem biorazgradivog otpada, kapaciteti za obradu biorazgradivog otpada, na svim razinama (kućanstva, lokalno i nacionalno) nisu zadovoljavajući. Sustav odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada u većini JLS-a je nedostatan razvijen.

Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, primjerice otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad od održavanja javnih površina i sl., osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

Zahtjev za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu proveden je kroz odvojeno sakupljanje papira u domaćinstvima, gospodarstvu i zelenim otocima te podjelom 700 kompostera domaćinstvima na području Grada Požege početkom 2016.god. (komposter su nabavljeni koncem 2015.god.) Odlaganjem biorazgradivog otpada u kompostere dobiva se kvalitetno prirodno gnojivo, smanjuje količina otpada na odlagalištu te sprječava stvaranje štetnih stakleničkih plinova. Podjelom kompostera obuhvaćeno je cca 15% domaćinstava od ukupnog broja domaćinstava u individualnom stanovanju.

Tablica 2.11 Količine odvojeno sakupljenog papira u periodu 2013.-2016.god.

GODINA	PAPIR (t)	
	GRAD POŽEGA	SVI

2013.	45,7	65,16
2014.	51,31	70,42
2015.	245,75	316,48
2016.	401,18	470,28

Smanjenje količina biorazgradivog otpada na odlagalištu provodi se također kroz implementaciju sustava odvojenog sakupljanja otpada, jer se papir, koji čini značajan dio biorazgradivog otpada, više ne odlaže na odlagalište nego predaje ovlaštenim sakupljačima. Kroz podjelu kompostera domaćinstvima, isto tako se smanjuju količine biorazgradivog otpada na odlagalištu. U odnosu na 2015. god., u 2016.god. zabilježeno je ukupno smanjenje količine biorazgradivog otpada na odlagalištu za cca 33 t (temeljem prijavljenih količina biorazgradivog otpada u HAOP 2015. i 2016.god. u obrascima o odlagalištima i odlaganju otpada).

Tablica 2.12 Količine sakupljenog biorazgradivog otpada odloženog otpada na odlagalištu Vinogradine u 2016.godini

Ključni broj	Vrsta otpada	Količina otpada /t/ GRAD POŽEGA	Količina otpada /t/ SVI GRADOVI I OPĆINE	UDIO OTPADA GRADA POŽEGA /%/
20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	50,44	50,44	100,00
20 02 01	biorazgradivi otpad	80,58	129,74	62,11
02 03 99	otpad koji nije specificiran na drugi način (od pripreme hrane)	14,70	14,70	100,00

2.6 Glomazni otpad

Krupni ili glomazni komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Sakupljanje glomaznog otpada na području Grada Požege obavlja tvrtka Komunalac Požega d.o.o., prema utvrđenom godišnjem kalendaru, koji je objavljen na njihovim stranicama.

Tablica 2.13 Plan odvoza glomaznog otpada

**PLAN ODVOZA GLOMAZNOG OTPADA
NA PODRUČJU GRADA POŽEGE U 2017.GODINI**

Red. br.	Mjesni odbor	Popis ulica s područja mjesnog odbora i ostalih naselja	Vrijeme odvoza
1	CIGLANA	Ulice: A. Starčevića, E. Podupskog, Fra. G. Martića, Fra. G. Červarovića, Fra. K. Adžića, H. Tomić, I. Čakalica, J. Andrića, J. Posavčevića, M. Trnina, P. Radića, R. Rutić, Sv. L. Madrića, V. Jusić, V. Nožinić, Zelena, Z. Kunc, Z. Zrinski, D. Šabančevića, Dr. Pernara Naselja: Bankovci, Krivaj, Kunovci, Marindvor, Novi Starijak, Starijak	15.9.2017.
2	ORLIJAV	Ulice: Bana Borića, Bana E. Drenčevića, Bana J. Jelačića, Bana P. Subića, Bana P. Bernavica, G. Nenski, Kneza Donagoga, Kneza Lj. Posavskog, Kneza Matava, Kneza Tiplinara, Kneza Višestava, Kneza Držislava, Kneza Krešimira, Kneza P. Švačića, Kneza Tvrtka, Kneza Zvonimira Naselja: Alaginci, Gotošinci, Mihaljevi, Novi Mihaljevi, Seovci, Turci	15.9.2017.
3	RATARNICA	Ulice: A. Hebranga, Hrvatskih branitelja, Iloka, Milnska, Osječka, Ratarinica	15.9.2017.
4	BABIN VR	Ulice: A. G. Matka, I. Mažuranić, M. Krišto, O. Kuber, R. Bošković, S. Kolara, T. Ujević, V. Radušić, V. Nazora, Vodovodna	16.9.2017.
5	GAREVICA	Ulice: Županijska, A. Mihanovića, Cvjetna, Dalmatinska, D. Cesarica, Domobranska, Dr. F. Petrešića, I. G. Kovačića, J. E. Tomića, J. Pavlića, J. Rantjina, J. Kempić, M. Gupca, Orjavska, Primorska, Slavenska, V. Balašića	16.9.2017.
6	PRAULJE	Ulice: B. Handekovića, B. Pavlovića, Čermića, Dr. A. Sencija, Dr. A. Štampara, Dr. A. Švarca, Dr. M. Kubića, E. Dragman, E. Kratimir, Frankopanska, J. Buturca, L. Matučića, Luka, M. Kumić, Pakrova, Sv. V. Paulskog, Varošica, V. Jeličić, V. Kozarica, 123. Brigade Naselja: D. Ernovci, Ernovci Lug, G. Ernovci, Nova Lipa, Stara Lipa, Ugarci	16.9.2017.
7	ARSLANOVI	Ulice: A. Cesarica, A. Pavla, Arslanovi, A. Senec, B. Bušića, B. Trnka, Dubrovačka, Filipovića, I. Matkovića, I. Mujčevića, Kneza Branimira, Komušića, Komušićki put, Kneza Tomislava, Lj. Gaja, Majurska, N. Tesle, Planski put, Srećne Gospe, Sv. Ilije, T. Matića, Točak, Vranduk, Vranovačka Naselja: Dvornjaci, Vidovci	29.09.2017.

8	CENTAR POŽEGA	Ulice: A. Štepinca, A. Kanžića, Čehovska, Dr. F. Tuđmana, Dr. V. Mačeka, D. Lermana, F. Cirakija, F. Thauzya, Grgin dol, Industrijska, Kamenita vrata, Mesnoka, M. Krajevića, Njemačka, P. Thallera, Pape I. Pava II., Pod gradom, Republike Hrvatske, S. Radića, Sv. Florijana, Sv. Vida, Trg M. Polića, Trg Sv. Terezije, Trg Sv. Trojstva, Vukovarska	29.09.2017.
9	VUČJAK	Ulice: Fratrovica, I. Messnera, Jagodnjak, J. Jurkovića, L. Ilićimovića, P. Vinogradarski put, Seovački put, Sokolova, S. Koyda, Sv. Duha, Vučjak, Z. Turkovića	30.09.2017.
10	TEKLA	Ulice: Anin Put, A. B. Šimica, D. Pejažević, D. Tadijanovića, F. Supla, Grgurevski put, I. B. Mažuranić, I. Gundulića, I. Šveara, J. Gotovca, J. Matka, J. J. Strossmayera, J. Kozarca, Kalvarija, M. J. Zagorke, M. Držića, M. Marulića, Matice Hrvatske, M. A. Rejčevića, P. Preradovića, Radnička, Skopov put, S. S. Kranjčevića, Sv. Josipa, Sv. Roka, Tekla, V. Lisinskog, Vinogradska, Zagrebačka, Z. Marković, Z. Kolarić-Kišur Naselja: Drškoci, Novo Selo	30.09.2017.

NAPOMENA:

Komisari komunalnih usluga u navedenim ulicama i naseljima, koji su podmirili svoje financijske obveze prema Komunalcu Požega d.o.o., a žele koristiti uslugu odvoza i deponiranja glomaznog otpada, trebaju se javiti u Komunalac Požega d.o.o. na tel. broj 316 – 878. Glomazni otpad nije dozvoljeno odlagati na javnu površinu, nego ga je potrebno skupiti na hru unutar okućnice, neposredno uz javnu površinu. Metalni glomazni otpad potrebno je posebno odvojiti od ostalog glomaznog otpada. Stari automobili i građevinski otpad nisu kućni glomazni otpad i ne odvoze se u okviru Plana odvoza glomaznog otpada. Popis vrsta predmeta i stvari koje se smatraju krupnim (glomaznim) otpadom propisan je Napulkom o glomaznom otpadu (NN 79/15).

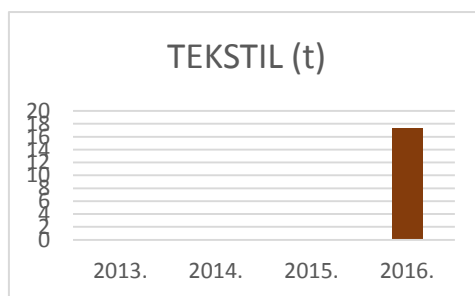
Komunalac Požega d.o.o.



2.7 Otpadni tekstil i obuća

Količine otpadnog tekstila koji se odvojeno sakupi ili je izdvojen iz komunalnog otpada su relativno male. Neki od uzroka tome su što je tek nedavno donesen posebni propis koji uređuje gospodarenje ovom vrstom otpada (Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)), tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi učinke uređenja sustava. Procjenjuje se da se i dalje visoki postotak otpadnog tekstila zbrinjava postupkom odlaganja, posebice onaj koji je sadržan u miješanom komunalnom otpadu. Odvojeno sakupljeni otpadni tekstil se izvozi ili reciklira u tvornici u Zaboku, kapaciteta oko 8.000 t godišnje. Sustav gospodarenja otpadnim tekstilom nije dostatno razvijen.

Tablica 2.14 Količine sakupljenog tekstila



U Gradu Požegi otpadni tekstil se organizirano sakuplja u kontejnerima za sakupljanje otpadnog tekstila, koji su postavljeni na zelenim otocima. Trenutno je na području Grada Požege postavljeno 7 kontejnera za sakupljanje otpadnog tekstila. Otpadni tekstil se predaje ovlaštenom obrađivaču.

2.8 Problematični otpad iz domaćinstava

Sakupljanje problematičnog otpada u Gradu Požegi riješeno je putem reciklažnih dvorišta.

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. Na području Grada Požege planirana su 2 reciklažna dvorišta na sljedećim lokacijama:

1. Odlagalište „Vinogradine“ - za Grad Požegu, te općine Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika
2. Industrijska ulica u Požegi - za Grad Požegu, te općine Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika

Izrađena je projektna dokumentacija za izgradnju reciklažnih dvorišta. Javni poziv za izgradnju reciklažnih dvorišta objavljen je krajem ožujka 2017.godine. Planirano reciklažno dvorište u Industrijskoj u Požegi prijavljeno je na javni poziv MZOE za građenje reciklažnih dvorišta te je krajem listopada 2017. potpisan ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za gradnju RD Industrijska u Požegi između MZOE, FZOEU i Grada Požege. Komunalac Požega izvjestio je sve JLS o zakonskoj obvezi da na svom području osiguraju funkcioniranje reciklažnog dvorišta te predložio da se potpisani sporazum između JLS stavi van snage.

2.9 Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg je nastao.

Na području Grada Požege ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Ne postoji uređeno odlagalište građevinskog otpada koji sadrži azbest.

Fizičke osobe mogu bez naknade predati svoj azbestni otpad ovlaštenom sakupljaču, dok pravne osobe za to plaćaju naknadu.

Potrebno je napraviti bazu podataka u Gradu Požega sa podacima o zgradama na kojima se nalazi pokrov od azbestnih ploča.

Odlaganje građevnog otpada u Gradu Požega nije riješeno budući da nije izgrađeno reciklažno dvorište građevnog otpada niti je uspostavljeno odlagalište građevnog otpada koji sadrži azbest.

2.10 EE otpad

EE otpad se sastoji od velikoga broja različitih komponenata opasnih po okoliš kao što su živa, kadmij, krom, brom, olovo, arsen, zatim azbest, spojevi silicija, berilija, fosfor itd. Sadrži i plastiku i slične materijale koji se mogu nakon uporabe EE otpada ponovno koristiti kao polazna sirovina za neki novi proizvod. Gospodarenje ovom vrstom otpada u skladu s pravilnikom pridonijet će zbrinjavanju opasnih komponenata EE otpada na odgovarajući način, kao i iskorištenju upotrebljivih dijelova EE otpada, odnosno smanjenju iskorištenja prirodnih resursa što je vrlo važan podatak ako se zna da je EE otpad najbrže rastuća vrsta otpada. EE otpad iz kućanstva (hladnjake, zamrzivače, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjake, električne radijatore, termoakumulacijske peći, klima-uređaje, TV prijarnike i drugi EE otpad mase veće od 30 kg) skupljač je dužan preuzeti unutar 30 dana od poziva. Sakupljanje EE otpada obavljaju ovlašteni sakupljači te vrste otpada.

Sakupljanje električnog i elektroničkog otpada omogućeno je na način da proizvođač otpada pozove ovlaštenog sakupljača i besplatno mu preda isti. Isto tako trgovine imaju obvezu preuzimanja električnog i elektroničkog otpada.

2.11 Ambalaža i otpadna ambalaža

Ambalažni otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke. Gospodarenje ambalažnim otpadom uređeno je Pravilnikom o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15). Komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. je u 2016.god. izgradilo nove zelene otoke u stambenom naselju Babin Vir u Požegi te u stambenom bloku Radićeva – Dr.Franje Tuđmana – Cirakijeva – Njemačka kako bi se građanima u kolektivnom stanovanju omogućilo odvojeno sakupljanje otpada sukladno

zakonskoj regulativi. Na području Grada Požege trenutno postoji 25 zelenih otoka na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo i plastika. PET ambalažu i povratnu staklenu ambalažu građani također mogu vraćati u trgovine, te za isto dobivaju povratnu naknadu.

2.12 Otpadna vozila

Otpadna vozila sastavljena su od niza različitih materijala. Oko 75% mase automobila načinjeno je od čelika, željeza i aluminija. Ostale dijelove čini uglavnom plastika, zatim staklo, guma itd. U dijelovima se mogu naći olovo, živa, kadmij. Otpadna vozila sadrže i opasne sastojke kao što su npr. antifriz, tekućine za kočnice i ulja koja bi mogla uzrokovati onečišćenje okoliša.

Na području Grada Požege otpadna vozila se skupljaju od strane ovlaštenih skupljača na poziv ili pak osobnom dopremom otpadnog vozila na lokaciju ovlaštenih tvrtki. Građani i tvrtke koje posjeduju otpadno motorno vozilo imaju pravo na naknadu za predaju otpadnog vozila skupljaču. Otpadna vozila moraju se skupljaču predati u cijelosti.

Sakupljanje se obavlja sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15).

2.13 Otpadne gume

Gospodarenje otpadnim gumama regulirano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11 i 86/13). Otpadna guma je guma osobnih automobila, autobusa, teretnih automobila, radnih strojeva, radnih vozila i traktora, zrakoplova i drugih letjelica te slični odgovarajući proizvodi koje posjednik ne može ili ne želi upotrebljavati, te ih zbog toga odbacuje ili namjerava odbaciti.

Na području Grada Požege otpadne gume se mogu predati kod vulkanizera prilikom zamjene novih guma ili predati ovlaštenim skupljačima otpadnih guma. Ovlašteni skupljač otpadnih guma dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma.

2.14. Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. Na području Grada Požege potrebna su 2 reciklažna dvorišta, a predviđene su sljedeće lokacije:

1. Odlagalište „Vinogradine“
2. Industrijska ulica u Požegi

Izradu projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnih dvorišta financirao je Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost 100%, a za gradnju i opremanje reciklažnih dvorišta objavljen je javni poziv prema kojem se gradnja i opremanje RD-a sufinancira EU sredstvima i sredstvima JLS. Za izgradnju 2 reciklažna dvorišta izdane su pravomoćne građevinske dozvole.

Tablica 2.15 Reciklažna dvorišta – izgrađena - potrebno izgraditi

Mjesto	Izgrađeno	Potrebno izgraditi
Požega	0	1
Vinogradine	0	1

2.15. Zeleni otoci

Komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. je u 2016.god. izgradilo nove zelene otoke u stambenom naselju Babin vir u Požegi te u stambenom bloku Radićeva – Dr. Franje Tuđmana – Cirakijeva – Njemačka kako bi se građanima u kolektivnom stanovanju omogućilo odvojeno sakupljanje otpada sukladno zakonskoj regulativi. Na području Grada Požege trenutno postoji 25 zelenih otoka na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo i plastika, a na pojedinim zelenim otocima postavljeni su i spremnici za odlaganje otpadnog tekstila, stare odjeće i obuće (7 kom). Potrebno je nastaviti sa daljnjom izgradnjom zelenih otoka uz stambene zgrade kako bi se građanima u kolektivnom stanovanju omogućilo odvojeno sakupljanje korisnih vrsta otpada.

2.16 Ocjena stanja

Sakupljanje otpada na području Grada Požege je zadovoljavajuće prema dostupnosti i organizaciji sakupljanja. Nije zadovoljavajuća mogućnost izdvajanja biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada. U tu svrhu potrebno je omogućiti izdvajanje biorazgradivog otpada podjelom kanti za sakupljanje na kućnom pragu i kompostera svim korisnicima koji se izjasne za kompostiranje.

Nije riješeno sakupljanje problematičnog otpada. Problematici otpad se treba sakupljati u reciklažnim dvorištima. Predviđena su dva reciklažna dvorišta. Jedno u Industrijskoj ulici u Požegi, a drugi na odlagalištu otpada Vinogradine. U naseljima u kojima nema reciklažnog dvorišta potrebno je uspostaviti i urediti lokacije za mobilna reciklažna dvorišta. Sakupljanje korisnog otpada (papira, plastike, stakla i tekstila), za koje postoji obveza izdvajanja iz komunalnog otpada je djelomično riješeno. Postavljeni su kontejneri na zelenim otocima za odvojeno sakupljanje papira, plastike, stakla i tekstila. Potrebno je postaviti kontejnere za sakupljanje istoga na način da budu dostupni svima. Svi korisnici moraju sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom dobiti kante za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada, reciklabilnog otpada i miješanog komunalnog otpada. Sakupljanje glomaznog otpada je riješeno sakupljanjem od strane sakupljača komunalnog otpada te izgradnjom dva reciklažna dvorišta. Tvrtka Komunalac Požega d.o.o. odvozi glomazni otpad prema rasporedu. Glomazni otpad se odvozi po godišnjem planu davatelja javne usluge za sakupljanje komunalnog otpada. Sakupljanje građevinskog otpada i otpada koji sadrži azbest nije riješeno. Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlaže se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vinogradine“, a odvojeno sakupljene vrste korisnog otpada se predaju ovlaštenim sakupljačima/obrađivačima.

Odlagalište Vinogradine je neusklađeno odlagalište. Potrebno ga je uskladiti sa odredbama čl. 23 Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15). Sva postojeća odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj moraju ispuniti zahtjeve ovog Pravilnika do 31. prosinca 2018. godine, uz iznimku zahtjeva utvrđenih u Prilogu I. točki 1. ovoga Pravilnika.

Postojeća odlagališta otpada koja ne zadovoljavaju uvjete utvrđene ovim Pravilnikom smatraju se neusklađenim i moraju biti sanirana i zatvorena najkasnije godinu dana od dana puštanja u rad centra za gospodarenje otpadom za područje županije na čijem se području nalaze.

2.17 Zaštita prirode i područja ekološke mreže

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege za razdoblje 2017. – 2022. godine obuhvaća cijelo područje Grada Požege. Planom gospodarenja otpadom želi se unaprijediti stanje zaštite okoliša u dijelu koji se odnosi na sakupljanje i zbrinjavanje otpada nastalog na području JLS. Ovaj plan će imati pozitivan utjecaj na zaštitu i očuvanje okoliša (tlo, voda, zrak, krajobraz), budući da se njime pod kontrolu stavljaju sva odlagališta otpada a otpad koji nastaje sakuplja se i zbrinjava na način da ne ugrožava okoliš.

Unutar područja Grada Požege nalaze se područja očuvanja značajna za ptice i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove „Potoci oko Papuka“.

Slika 2.3 Natura 2000

Zaštićena područja po općinama i gradovima

Županija:

Požeško-slavonska

Općine/gradovi:

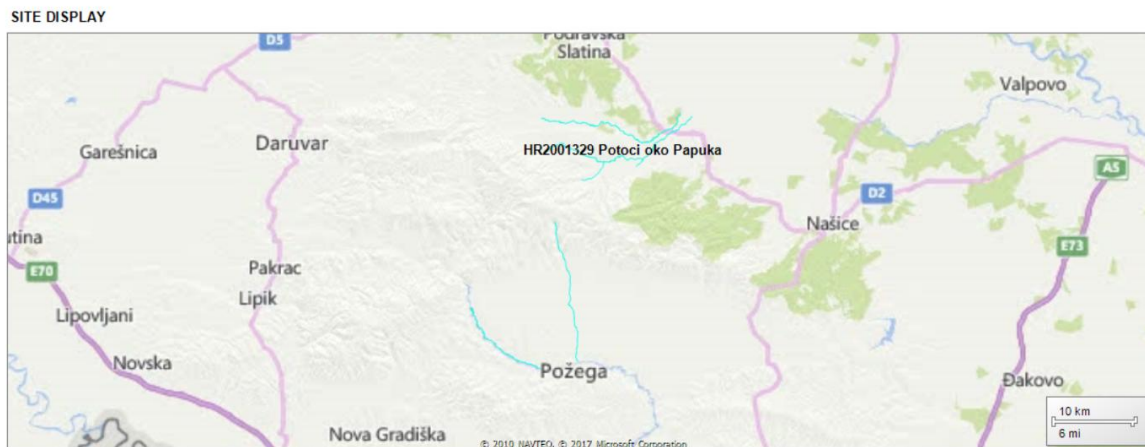
POŽEGA

Strogi rezervat	-
Nacionalni park	-
Posebni rezervat	-
Park prirode	-
Regionalni park	-
Spomenik prirode	-
Značajni krajobraz	-
Park šuma	-
Spomenik parkovne arhitekture	-

*Moguća su manja odstupanja u prikazu granica i izračunima površina pojedinih zaštićenih područja uslijed promjena nastalih zbog primjene novih podloga i novog Središnjeg registra prostornih jedinica (SRPJ) Državne geodetske uprave.

Slika 2.4 HR2001329

7. MAP OF THE SITE



Izvor: Bioportal

Ciljevi zaštite prirode

Ciljevi i zadaće zaštite prirode su:

- očuvati i/ili obnoviti bioraznolikost, krajobraznu raznolikost i georaznolikost u stanju prirodne ravnoteže i usklađenih odnosa s ljudskim djelovanjem,
- utvrditi i pratiti stanje prirode,
- osigurati sustav zaštite prirode radi njezina trajnog očuvanja,
- osigurati održivo korištenje prirodnih dobara bez bitnog oštećivanja dijelova prirode i uz što manje narušavanja ravnoteže njezinih sastavnica,
- pridonijeti očuvanju prirodnosti tla, očuvanju kakvoće, količine i dostupnosti vode, mora, očuvanju atmosfere i proizvodnji kisika te očuvanju klime,
- spriječiti ili ublažiti štetne zahvate ljudi i poremećaje u prirodi kao posljedice tehnološkog razvoja i obavljanja djelatnosti.

Zaštita i očuvanje prirode temelji se na načelima:

- svatko se mora ponašati tako da pridonosi očuvanju bioraznolikosti, krajobrazne raznolikosti i georaznolikosti i očuvanju općekorisne uloge prirode,
- neobnovljiva prirodna dobra treba koristiti racionalno, a obnovljiva prirodna dobra održivo,

- u korištenju prirodnih dobara i uređenju prostora obvezno je primjenjivati načela održivog korištenja,
- zaštita prirode obveza je svake fizičke i pravne osobe, te su u tom cilju dužni surađivati radi izbjegavanja i sprječavanja opasnih radnji i nastanka šteta, uklanjanja i sanacije posljedica nastale štete te obnove prirodnih uvjeta koji su postojali prije nastanka štete,
- predostrožnosti, kada postoji prijetnja od ozbiljne ili nepopravljive štete za prirodu,
- javnost ima pravo na slobodan pristup informacijama o stanju prirode.

Pri planiranju i uređenju prostora te pri planiranju i korištenju prirodnih dobara osigurava se očuvanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza, koja su temeljem svoje linearne ili kontinuirane strukture ili funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta.

Zaštita krajobraza podrazumijeva planiranje i provedbu mjera kojima se sprječavaju neželjene promjene, narušavanje ili uništavanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza, uključujući i ona koja se na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture i funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu vrsta, njihove raznolikosti, iznimnosti i kulturnih vrijednosti te omogućavanje održivih multifunkcionalnih i/ili tradicionalnih načina korištenja krajobraza.

Zaštita krajobraza temelji se na razvrstavanju krajobraza prema njihovim prirodnim i/ili stvorenim obilježjima u krajobrazne tipove te strukturiranju međusobno povezanih i multifunkcionalnih mreža zelene/krajobrazne infrastrukture na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Zaštita krajobraza provodi se integriranjem u postupke izrade dokumenata prostornog uređenja kao i planova gospodarenja prirodnim dobrima.

3 PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA, TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1 Podaci o količinama odvojeno sakupljenog otpada

Podaci o skupljenim i odloženim količinama otpada, kao i o količinama odvojeno skupljenog otpada predanog ovlaštenim sakupljačima nalaze se u sljedećim tablicama:

Tablica 3.1 Količine sakupljenog miješanog komunalnog otpada u 2015. godini ukupno

Općina	Broj stanovnika	Ukupno sakupljeno u 2015. godini, t	kg/stanovniku
Grad Požega	23.260	5.496,51	278

Tablica 3.2 Količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada 2013- 2015. godine

GODINA	PAPIR (t)		STAKLO (t)		PLASTIKA (t)		TEKSTIL (t)	
	GRAD POŽEGA	SVI	GRAD POŽEGA	SVI	GRAD POŽEGA	SVI	GRAD POŽEGA	SVI
2013.	45,7	65,16	27,85	39,78	0,77	1,1	0	0
2014.	51,31	70,42	40,05	57,22	7,105	10,15	0	0
2015.	245,75	316,48	57,57	82,24	12,355	17,65	0	0
2016.	401,18	470,28	53,38	75,26	20,82	24,06	15,12	17,28

4 PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM, TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

4.1 Odlagalište otpada

Odlagalište „Vinogradine“

Postojeća građevina za gospodarenje otpadom na području Požeštine za Grad Požegu je odlagalište neopasnog otpada „Vinogradine“.

Lokacija postojećeg odlagališta nalazi se na području Grada Požege u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700. Trapeznog je oblika, na ravnom terenu i nadmorskoj visini oko 183 do 193 m. Lokacija je okružena šumom akacije. S istočne strane lokacije nalazi se cesta Požega - Alilovci. S glavnom prometnicom povezana je pristupnom asfaltiranom cestom do ulaza u odlagalište. S okolnim naseljima Požeške kotline dobro je prometno povezana.

Prostor odlagališta sastoji se iz dvije cjeline: ulazno-izlazna zona i prostor oko odlagališta te radna zona - prostor za odlaganje otpadaka. Ukupna površina objekta unutar ograde je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za prostor za odlaganje otpada.

Na odlagalištu „Vinogradine“ odlaže se otpad s područja 8 jedinica lokalne samouprave Požeško – slavonske županije – 3 grada (Požega, Pleternica i Kutjevo) i 5 općina (Brestovac, Čaglin, Jakšić, Kaptol, Velika). Organizirano sakupljanje, odvoz i odlaganje otpada na odlagalištu obavlja Komunalac Požega d.o.o. za komunalne djelatnosti. Godišnje se na odlagalište odloži cca 15.000 t otpada, najvećim dijelom miješanog komunalnog otpada iz domaćinstava, te manja količina neopasnog proizvodnog otpada iz gospodarstva.

Sanacija odlagališta „Vinogradine“ započela je po izradi dokumentacije, te ishođenju potrebnih dozvola.

Odlagalište Vinogradine posjeduje sljedeću dokumentaciju:

- Studija utjecaja na okoliš s idejnim rješenjem odlagališta komunalnog otpada na lokaciji „Vinogradine“, IPZ Uniprojekt MCF d.o.o, Zagreb, prosinac 1998.
- Glavni projekt odlagališta otpada I kategorije „Vinogradine“, IPZ Uniprojekt MCF d.o.o, Zagreb, lipanj 2001.

- Lokacijska dozvola izdana po Uredu za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije, klasa: UP/I°-350-05/99-02/229, urbroj: 2177-04-02/4-00-6, u Požegi 6.3.2000.god.
- Građevinska dozvola izdana po Uredu državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji, Službi za gospodarstvo, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i graditeljstvo klasa: UP/I°-361-03/01-02/196, urbroj: 2177-03-04%5-02-6, u Požegi 5.7.2002.god.
- Uvjerjenje za uporabu građevine klasa: 361-05/08-03/13, urbroj: 2177/1-06-02/5-08-3 od 2.listopada 2008.god.

Za potrebe proširenja reciklažnog dvorišta ishođena je lokacijska dozvola za faznu izgradnju odlagališta do konačnog zatvaranja te građevinska dozvola.

- Lokacijska dozvola izdana od strane Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije, klasa: UP/I-350-05/15-01/000023, urbroj:2177/1-06-06/9-15-0009, u Požegi 30.10.2015.god.
- Građevinska dozvola izdana od strane Upravnog odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije, klasa: UP/I-361-03/16-01/000023, urbroj: 2177/1-06-06/13-16-0009 od 26.4.2016.godine.
- Očitovanje o izvršnosti i pravomoćnosti građevinske dozvole za građenje građevine za proširenje reciklažnog dvorišta na odlagalištu otpada „Vinogradine“, klasa: 350-05/16-03/44, urbroj: 2177/1-06-06/13-16-2 od 28.4.2016.
- Uporabna dozvola za građevine izgrađene na temelju akta za građenje izdanog do 1.listopada 2007.godine, klasa: UP/I°-361-05/16-30/000275, urbroj: 2177/1-06-06/11-16-0005 od 26.8.2016.
- Rješenje o izmjeni građevinske dozvole, klasa: UP/I°-361-03/16-01/000134, urbroj: 2177/1-06-06/13-16-0003 od 21.11.2016.
- Očitovanje o izvršnosti i pravomoćnosti rješenja o izmjeni građevinske dozvole, klasa: 350-05/16-03/60, urbroj: 2177/1-06-06/13-16-2 od 25.11.2016.

Radovi na sanaciji odlagališta započeli su 2004.god. i izvode se etapno.

U prvoj etapi izvedeni su radovi na uređenju i izgradnji ograde, prometno-manipulativnih prostora, vage, zidanog objekta za zaposlene te sanaciji postojećeg tijela odlagališta s

ublažavanjem nagiba, pripremom kaseta za odlaganje novog otpada (kasete 1 i kasete 2) i izgradnjom sustava za odvodnju procjednih voda i južne lagune s ogradom.

U drugoj etapi izvedeni su radovi na izgradnji 3. kasete. Radovi su obuhvatili pripremu terena te izradu donjeg brtvenog sloja s obodnim nasipima i drenažnim sustavom.

U trećoj etapi izgrađen je sustav odvodnje i sjeverne lagune za prihvat procjednih voda te ograde lagune na sjeverozapadnoj strani parcele odlagališta.

U četvrtoj etapi izgrađena je kasete br.4. Radovi su obuhvatili pripremu terena te izradu donjeg brtvenog sloja s obodnim nasipima i drenažnim sustavom.

Naredna etapa obuhvatit će proširenje reciklažnog dvorišta na odlagalištu.

Odlagalište Vinogradine je neusklađeno odlagalište, te je planirano njegovo zatvaranje do konca 2018. godine.

Zatvaranje odlagališta predviđeno je krajem 2018.god., odnosno, godinu dana po početku rada Regionalnog Centra za gospodarenje otpadom Šagulje, no na odlagalište će se otpad moći odlagati i nadalje ako dobije status usklađenog odlagališta.

Regionalni Centar za gospodarenje otpadom Šagulje

Centar za gospodarenje otpadom Šagulje planiran je u mjestu Šagulje kod Nove Gradiške. Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom RH (NN 46/15) predviđeno je da će Centar biti za područje Brodsko-posavske (izuzev općina koje idu na Orlovnjak) i Požeško-slavonske županija te za dio Sisačko-moslavačke (Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Popovača, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lipovljani, Majur, Sunja, Velika Ludina).

Centri za gospodarenje otpadom najefikasnije su rješenje za potpunog zbrinjavanje otpada, posebice onog koji nije moguće preraditi u nove sirovine. Realizacijom ovog projekta uspostaviti će se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u Brodsko-posavskoj, Požeško-slavonskoj i dijelu Sisačko-moslavačke županije, smanjenje štetnih utjecaja na okoliš i uspostava samoodrživog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Tablica 4.1 Odlagališta otpada

Odlagalište otpada	Status operativnosti	Status sanacije
Strm breg (Zgone)	Zatvoreno	Priprema
Ada Koritna	Aktivno	2015
Stara ciglana - Semeljci	Zatvoreno	2015
Pepelane	Aktivno	U tijeku
Švajcerova Ada	Zatvoreno	2009
Kosinac	Zatvoreno	Priprema
Jagodnjak	Zatvoreno	Priprema
Pribiševci (Đurđenovac)	Zatvoreno	Priprema
Nemetin	Zatvoreno	Priprema
Lončarica Velika	Aktivno	2015
Sarvaš	Zatvoreno	Priprema
Vitika	Aktivno	2015
Duboki Dol	Zatvoreno, otpad uklonjen	2008
Filipovica	Zatvoreno	2015
Zmajevac	Zatvoreno	Priprema
Požeško-slavonska		
Krndija (Crkvište)	Aktivno	Priprema
Vinogradine	Aktivno	2015
Poljanice	Zatvoreno	Priprema



4.2 Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. Na području Grada Požege planirana su 2 reciklažna dvorišta na sljedećim lokacijama:

1. Odlagalište „Vinogradine“ - za Grad Požegu, te općine Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika
2. Industrijska ulica u Požegi - za Grad Požegu, te općine Brestovac, Jakšić, Kaptol i Velika

Tablica 4.2 Plan izgradnje reciklažnih dvorišta

Lokacija	Izgrađeno	Planirano	Godina izvršenja
Požega	NE	DA	2018.
Vinogradine	NE	DA	2019.

4.3 Zeleni otoci

Komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. je u 2016.god. izgradilo nove zelene otoke u stambenom naselju Babin vir u Požegi te u stambenom bloku Radićeva – Dr.Franje Tuđmana – Cirakijeva – Njemačka kako bi se građanima u kolektivnom stanovanju omogućilo odvojeno sakupljanje otpada sukladno zakonskoj regulativi. Na području Grada Požege trenutno postoji 25 zelenih otoka na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo i plastika, a na pojedinim zelenim otocima postavljeni su i spremnici za odlaganje otpadnog tekstila, stare odjeće i obuće (7 kom). Planira se daljnja izgradnja zelenih otoka uz stambene zgrade kako bi se građanima u kolektivnom stanovanju omogućilo odvojeno sakupljanje korisnih vrsta otpada.

4.4 Ostali objekti

Izmjenama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015.god. (PGO RH) planiran je regionalni koncept centara za gospodarenje otpadom po kojemu će se otpad Požeško-slavonske županije (osim Općine Čaglin) zbrinjavati u Centru za gospodarenje otpadom Šagulje u Brodsko-posavskoj županiji. *Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022.god.* isto je potvrđeno, a novi je plan definirao u poglavlju 8. projekte važne za provedbu Plana gospodarenja otpadom. Novi Plan gospodarenja otpadom Grada Požege treba biti usklađen s PGO RH te bi u njemu trebali biti definirani svi objekti za gospodarenje otpadom važni za provedbu mjera i dostizanje zadanih ciljeva.

Komunalac Požega d.o.o. predložio je uvrštavanje u prostorne planove Grada Požege sljedećih lokacija za objekte namijenjene gospodarenju otpadom:

- na lokaciji odlagališta Vinogradine

- komunalno servisne građevine za djelatnost gospodarenja otpadom i ostale komunalne djelatnosti
- građevine za odlaganje otpada (odlagalište za neopasni otpad, kazetu za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest i sl.)
- građevine za sakupljanje otpada (reciklažno dvorište, skladište neopasnog otpada, skladište opasnog otpada, pretovarnu stanicu i sl.)
- građevine za obradu otpada (sortirnicu, kompostanu, postrojenje za obradu otpada i sl.)

- u Industrijskoj ulici u Požegi na k.č.br. 470/6 k.o. Požega

- građevinu za sakupljanje otpada (reciklažno dvorište)

- u Industrijskoj ulici u Požegi na k.č.br. 470/2 k.o. Požega

- komunalno servisne građevine za djelatnost gospodarenja otpadom i ostale komunalne djelatnosti
- građevine za sakupljanje otpada (skladište neopasnog otpada i sl.)
- građevine za obradu otpada (sortirnicu, građevinu za pripremu otpada za ponovnu uporabu i sl.)

- na lokaciji u Vidovcima

- građevine za gospodarenje građevnim otpadom (komunalno servisne građevine za gospodarenje građevnim otpadom, građevine za odlaganje građevnog otpada, građevine za

sakupljanje građevnog otpada (reciklažno dvorište, skladište građevnog otpada, građevine za obradu građevnog otpada i sl.)

4.5 Komunalna oprema, uređaji i vozila

Za gospodarenje otpadom, Komunalac Požega d.o.o. raspolaže sljedećim vozilima, strojevima, uređajima i opremom:

Tablica 4.3 Strojevi, uređaji i oprema za sakupljanje otpada

VRSTA UREĐAJA/OPREME	NAZIV PROIZVOĐAČA	TIP	NAMJENA
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	18.280 4x2	Sakupljanje i prijevoz otpada
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	18.280	Sakupljanje i prijevoz otpada
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	18.280 4x2 BB LE C-149507	Sakupljanje i prijevoz otpada
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	18.285 C127605	Sakupljanje i prijevoz otpada
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	TGM C-262730	Sakupljanje i prijevoz otpada
Specijalno vozilo za sakupljanje otpada (smečar)	MAN	TGM C-291215	Sakupljanje i prijevoz otpada
Kamion - kiper	MAN	18.280 4x2	Sakupljanje i prijevoz otpada
Samopodizač	MAN	18.255 C- 116751	Za prijevoz kontejnera
Samopodizač	MAN	TGM C-261140	Za prijevoz kontejnera
Traktor s prikolicom	CASE	JX 80	Za sakupljanje i prijevoz glomaznog otpada
Traktor s prikolicom	CASE IH	JX MAXXIMA	Za sakupljanje i prijevoz glomaznog otpada

Traktor	ZETOR PROXIMA	8441.14	Za sakupljanje i prijevoz glomaznog otpada
Prikolica	TEHNOSTROJ	DP500	Priključno vozilo
Prikolica	MLAZ	F0 4-N	Priključno vozilo
Elektronička mosna vaga	Vage d.d.	MJ100	Vaganje otpada na odlagalištu

Tablica 4.4 Strojevi i uređaji za odlaganje otpada

VRSTA UREĐAJA/OPREME	NAZIV PROIZVOĐAČA	TIP	NAMJENA
Radni stroj, utovarivač	JCB	4CX	Za zemljane radove na odlagalištu
Kompaktor	TANA		Za sabijanje otpada na odlagalištu
Visokotlačni perlač	WAP	DX 865	Za pranje opreme i vozila

Tablica 4.5 Strojevi, uređaji i oprema za skladištenje odvojeno skupljenog otpada

VRSTA UREĐAJA/OPREME	NAZIV PROIZVOĐAČA	TIP	NAMJENA
Čistilica	RAVO	540 ST C-277548	Čišćenje prostora reciklažnog dvorišta
Univerzalna vertikalna preša balirka	TEHNIX	UVP-B12	Za prešanje i baliranje različitih materijala
Preskontejner	UNIKOV	-	Za odlaganje sakupljenog odvojenog papira
Komunalni kontejneri 7m ³	GRADATIN	5603-2	Za odvojeno sakupljanje otpada

Komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. u suradnji s Gradom Požega i Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost tijekom godina je kontinuirano vršilo nabavu komunalne opreme, uređaja i vozila za djelatnost gospodarenja otpadom te sudjelovalo u natječajima Fonda za sufinanciranje nabave istih. Fond je nabavu sufinancirao u iznosu 40%.

U razdoblju provedbe Plana gospodarenja otpadom Grada Požege planira se kontinuirana nabava komunalne opreme, uređaja i komunalnih vozila.

5 PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

5.1 Popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta

Popis otpadom onečišćenog okoliša i neuređenih odlagališta

Na području Grada Požege, odlagalište otpada I kategorije „Vinogradine“ je jedino legalno odlagalište s lokacijskom i građevinskom dozvolom na koje se organizirano odlaže otpad s područja 3 grada i 5 općina (Uporabna dozvola za građevine izgrađene na temelju akta za građenje izdanog do 1.listopada 2007.godine). Iako je stopa obuhvata stanovništva organiziranim odvozom komunalnog otpada na području Grada Požege visoka (90,2% domaćinstava), još uvijek postoje lokacije «divljih odlagališta» na koje stanovništvo nekontrolirano odlaže otpad onečišćujući time svoj prirodni okoliš i dovodeći u opasnost zdravlje ljudi.

«Divlja odlagališta» prisutna na sljedećim lokacijama:

1. Odlagalište u naselju Komušina – površina 100 m
2. Odlagalište u Ul.Prosički put u Požegi – površina 200 m
3. Odlagalište uz cestu između naselja Mihaljevci i Turnić– površina 100 m
4. Odlagalište Emovački Lug – površina 100 m
5. Odlagalište u naselju Šeovci – površina 100 m
6. Odlagalište k.o.Donji Emovci k.č.br. 310 površine 100 m
7. Odlagalište između naselja Štitnjak i Golobrdci – površina 500 m
8. Odlagalište u naselju Vidovci u produžetku Orljavske ul. – površina 1000 m
9. Odlagalište u naselju Vidovci uz Šokačku cestu – površina 500 m
10. Odlagalište Fratrovica – površina 100 m
11. Odlagalište Ugarcı – površina 100 m
12. Odlagalište u Požegi, Osječka ulica – površina 500 m

Napomena:

Podaci o sanaciji divljih odlagališta u 2015. godini za koje je podatke dao Grad Požega.

6 MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO - INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Osnovni ciljevi gospodarenja otpadom Republike Hrvatske proizlaze iz ocjene stanja gospodarenja otpadom i obvezama koje RH mora postići sukladno EU i nacionalnom zakonodavstvu.

Tablica 6.1 Ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu

Br.	Cilj
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom
	Cilj 1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
	Cilj 1.2 Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
	Cilj 1.3 Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada
	Cilj 1.4 Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
	Cilj 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
	Cilj 2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
	Cilj 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
	Cilj 2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

Izvor: Plan gospodarenja otpadom RH 2017. - 2022. godine

Kroz ovaj Plan gospodarenja otpadom predviđa se provedba niza mjera, smjernica i aktivnosti (ulaganja), kojima će se osigurati uspostava cjelovitog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom, uz istovremenu integraciju već postojećih sustava i građevina gospodarenja otpadom, predviđenim i izgrađenim u okviru prethodnog planskog razdoblja.

6.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom

1. Unaprijediti sustav odvojenog sakupljanja komunalnog otpada

U predstojećem planskom razdoblju treba nastaviti s aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, te edukaciju i informiranje dionika sustava te revizijom tarifnog sustava na način da se usluga skupljanja i zbrinjavanja naplaćuje po količini proizvedenog otpada.

Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem spremnika na „kućnom pragu“, povećanjem broja spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom i izgradnjom reciklažnih dvorišta.

2. Unaprijediti sustav obrade biorazgradivog otpada

Unaprjeđenjem sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, gdje postoji mogućnost odvojenog sakupljanja biorazgradivog otpada na „kućnom pragu“ i postavljanja posebnih spremnika za biorazgradivi otpad u sklopu reciklažnog dvorišta.

Potrebno je provesti javnu edukaciju mještana sa ciljem razloga izdvajanja biorazgradivog otpada iz komunalnog otpada. S tim u vezi na stranicama Grada Požege i Komunalac Požega d.o.o. i putem letaka, potrebno je obučiti mještane za izdvajanje biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada. Grad Požega će uz sufinanciranje fonda kupiti kompostere i podijeliti ih mještanima za obradu vlastitog komposta.

Dodatno, unaprjeđenje sustava obrade biorazgradivog otpada provest će se nastavkom aktivnosti izgradnje građevine za biološku obradu otpada (postrojenja za kompostiranje) na odlagalištu otpada.

U sklopu Plana sprječavanja nastanka otpada dodatno su predviđene aktivnosti promicanja kućnog kompostiranja.

Tablica 6.2 Mjere za postizanje ciljeva

Rb	Mjera	Opis	Nositelj
01.	Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada	- Kućno kompostiranje - Ponovna uporaba proizvoda - Edukacija stanovništva - Naplata prema predaji komunalnog otpada	- Grad Požega
02.	Odvojeno prikupiti 60% mase prikupljenog komunalnog otpada	-Razvrstavanje komunalnog otpada na kućnom pragu -Podjela kanti za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada, reciklabilnog otpada i miješanog komunalnog otpada -Podjela kompostera -Postavljanje zelenih otoka -Izgradnja reciklažnih dvorišta -Postavljanje mobilnih reciklažnih dvorišta	-Grad Požega
03.	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada	-Razvrstavanje komunalnog otpada na kućnom pragu -Podjela kanti za odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada, reciklabilnog otpada i miješanog komunalnog otpada -Postavljanje zelenih otoka	-Grad Požega
04.	Odložiti na odlagalište manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	-Provedbom prethodnih mjera Rb 1-3 ove tablice	-Grad Požega

6.2 Mjere za gospodarenje opasnim otpadom

Unaprjeđenje sustava gospodarenja opasnim otpadom provest će se izgradnjom reciklažnih dvorišta i postavljanjem mobilnih dvorišta u naseljima u kojima nema reciklažnog dvorišta. Svi mještani će u isto moći dovesti problematičan otpad (kante od boje, ulja, zaštitnih sredstava...) s popisa problematičnog otpada koji se može predati u reciklažno dvorište. Predaja opasnog/problematičnog otpada za mještane je besplatna. U reciklažna dvorišta problematični otpad mogu predati i pravne osobe sa područja Grada Požege, ali uz naplatu.

Prilikom dovoza problematičnog otpada od strane korisnika, osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je identificirati osobu kako bi se utvrdilo je li sa područja Grada Požege.

6.3 Mjere za sanaciju Planom utvrđenih lokacija onečišćenih otpadom

Nastavak aktivnosti sanacije „divljih“ odlagališta i „crnih točaka“.

Kroz povećani nadzor komunalnog redara i uspostavu komunikacije sa žiteljima Grada Požege, spriječiti odlaganje otpada u okoliš i stvaranje novih divljih odlagališta. U tom cilju potrebno je pored objave na web stranicama Grada Požege, putem letaka ili/i plakata obučiti i informirati sve žitelje o prijavi svih uočenih nepravilnosti vezanih uz odbacivanje otpada na zelene površine. Na svim kritičnim mjestima postaviti će se znakovi zabrane odlaganja otpada u okoliš.

6.4 Mjere za gospodarenje otpadom koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju

Ovaj Plan gospodarenja otpadom prepoznao je, osim komunalnog otpada i druge prioritetne tokove otpada: građevni otpad, otpadni tekstil i obuća, medicinski otpad i ambalažni otpad. Za svaki navedeni otpad uspostaviti će se odgovarajući sustav gospodarenja.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja građevnim otpadom dodatno će se postići izgradnjom reciklažnog dvorišta za građevni otpad i uspostavom odlagališta građevnog otpada.

Za zadovoljavanje budućih potreba vezano za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest potrebno je osigurati najmanje jednu lokaciju kazete za azbest na području Grada Požege u sklopu postojećeg ili novog odlagališta za neopasni otpad. Također, Grad Požega treba na svom području ustrojiti i voditi bazu podataka s popisom zgrada i proizvodnih pogona na

njezinom teritorijalnom području, koje sadrže azbest i to kao pokrov ili kao drugi građevni materijal te izraditi Plan postupanja zamjene azbesta drugim građevnim materijalima za zgrade i proizvodne pogone koji sadrže azbest kao pokrov ili neki drugi građevni materijal, a koji mora sadržavati i podatke o procijenjenim količinama otpada koji sadrži azbest.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadnim tekstilom i obučom provest će se dodatnim postavljanjem kontejnera za sakupljanje istog.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja ambalažnim otpadom provesti će se postojećim sustavom sakupljanja, uspostavom kvalitetnije organizacije sakupljanja ambalažnog otpada kojom će biti obuhvaćen sav ambalažni otpad koji nastaje.

6.5 Mjere za gospodarenje ostalim posebnim kategorijama otpada

Za otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, električni i elektronički otpad, nastaviti će se postojećim načinom sakupljanja.

Za unaprjeđenje sustava potrebno je informativnim letcima uputiti žitelje na način zbrinjavanja ovih posebnih kategorija otpada.

6.6 Akcije sakupljanja otpada

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Grad Požega može sukladno članku 40. ZOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada.

O provedbi planova i akcija vezanih uz gospodarenje otpadom, Grad Požega pravovaljano obavještava zainteresiranu javnost putem javnih glasila i putem web stranice, te informativnim letcima.

6.7 Izobrazno-informativne aktivnosti

U postizanju ciljeva sakupljanja svih vrsta otpada, ključnu ulogu igra i izobrazba i informativne aktivnosti. Grad Požega će putem vlastitih stranica vršiti kontinuirano informiranje dionika u gospodarenju otpadom. Mogu se organizirati i tematski skupovi za mještane na temu sakupljanja pojedinih kategorija otpada. U školama se može provoditi i dodatna edukacija učenika na temu gospodarenja otpadom.

U cilju smanjenja i sprječavanja nastanka otpada planira se izrada edukativnih materijala i provedba edukacije koja će pridonijeti razvijanju ekološke svijesti svih mještana i promicanju razvrstavanja otpada u domaćinstvima, vrtićima, školama, svim poslovnim i gospodarskim subjektima. Komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o. izradilo je web stranicu na kojoj građani mogu dobiti sve informacije vezane za gospodarenje otpadom, upoznati se s planovima odvoza otpada (komunalnog, korisnog i glomaznog), educirati se vezano za izdvajanje korisnih vrsta otpada, kompostiranje i pripremu za odvoz glomaznog otpada. Informiranje vezano za sve aktivnosti gospodarenja otpadom provodi se i putem medija - lokalnog radija, tiska, web portala. Grad Požega će na svojim web stranicama omogućiti edukativno informativne aktivnosti iz područja zaštite okoliša i gospodarenja otpadom. Kontinuirano je potrebno provoditi sustavnu edukaciju, izradu promidžbenih i edukacijskih materijala, informirati javnost o svim aktivnostima vezanim za okoliš, kreirati informacije i ekološke poruke u suradnji sa školama, ustanovama i tvrtkama i sl., a sve s ciljem poticanja svakog pojedinca u društvu na smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada te pravilno postupanje s otpadom.

7 OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

U predstojećem planskom razdoblju treba nastaviti sa aktivnostima na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje dionika sustava te promjenom sustava naplate na način da se usluga skupljanja i zbrinjavanja naplaćuje po količini proizvedenog otpada.

Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem spremnika na „kućnom pragu“, povećanjem broja spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom, izgradnjom reciklažnih dvorišta i mobilnih dvorišta, podjelom kompostera za biorazgradivi otpad.

Sustav gospodarenja **opasnim otpadom** potrebno je unaprijediti organizacijski i infrastrukturno na način da se izgradi reciklažno dvorište i provede edukacija mještana za pravilno izdvajanje opasnog otpada iz miješanog komunalnog otpada i predaja istog u reciklažna dvorišta.

Izdvajanje opasnog otpada i posebnih kategorija otpada iz kućnog otpada građanima će biti omogućeno izgradnjom dva reciklažna dvorišta. Izgradnja je planirana uz sufinanciranje EU Fondova. Izgradnjom reciklažnih dvorišta riješit će se problem zbrinjavanja problematičnog otpada iz domaćinstava (kiselina, lužina, kemikalija, ulja i masti, boja, baterija i akumulatora s opasnim svojstvima, ambalaže onečišćene opasnim tvarima i sl.) te posebnih kategorija otpada (građevinskog otpada, automobilskih guma, ambalažnog otpada, elektroničkog i električnog otpada, otpadnog tekstila, odjeće i obuće i sl.) smanjit će se količina otpada na odlagalištu i divljim odlagalištima, maksimalno će iskoristiti vrijedna svojstva otpada.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **građevnim otpadom** dodatno će se postići izgradnjom reciklažnog dvorišta za građevni otpad i uspostavom odlagališta za gospodarenje građevnim otpadom.

Za zadovoljavanje budućih potreba vezano za gospodarenje **otpadom koji sadrži azbest** potrebno je osigurati najmanje jednu lokaciju kazete za azbest na području Grada Požege. Također, Grad Požega treba na svom području ustrojiti i voditi bazu podataka s popisom zgrada i proizvodnih pogona na njezinom teritorijalnom području, koje sadrže azbest i to kao pokrov ili kao drugi građevni materijal, te izraditi Plan postupanja zamjene azbesta drugim građevnim materijalima za zgrade i proizvodne pogone koji sadrže azbest kao pokrov ili neki

drugi građevni materijal, a koji mora sadržavati i podatke o procijenjenim količinama otpada koji sadrži azbest.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **otpadnim tekstilom i obućom** dodatno će se provesti izgradnjom reciklažnog dvorišta i postavljanjem dodatnih kontejnera za sakupljanje navedene kategorije otpada.

Unaprjeđenje sustava gospodarenja **ambalažnim otpadom** provesti će se informiranjem mještana o načinu zbrinjavanja navedene kategorije otpada. Informiranje mještana će se obaviti putem letaka, web stranice i organiziranjem radionica na temu gospodarenje pojedinim kategorijama otpada.

8 MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

U predstojećem planskom razdoblju treba dati naglasak na unaprjeđenju već postojećeg sustava odvojenog sakupljanja **miješanog komunalnog otpada** iz kojeg je trenutno moguće izdvojiti papir, plastiku, tekstil i staklo. Sustav je potrebno unaprijediti izdvajanjem **biorazgradivog otpada** iz miješanog komunalnog otpada. Unaprjeđenje sustava odvojenog sakupljanja miješanog komunalnog otpada provest će se poboljšanjem kvalitete primarne selekcije otpada putem podjele spremnika za sakupljanje biorazgradivog otpada i kompostera za one korisnike koji to žele, na „kućnom pragu“, te spremnika za reciklabilni otpad, povećanjem broja spremnika na javnoj površini (zeleni otoci) i njihovom odgovarajućom prostornom distribucijom.

Unaprjeđenjem sustava izdvajanja biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada podjelom kanti, gdje postoji mogućnost odvojenog sakupljanja na „kućnom pragu“ i podjelom kompostera za biorazgradivi otpad, postići će se i unaprjeđenje sustava sakupljanja biorazgradivog otpada i ispuniti ciljevi za ovu kategoriju otpada.

Dodatno, unaprjeđenje sustava obrade biorazgradivog otpada provest će se nastavkom aktivnosti izgradnje građevina za biološku obradu otpada (postrojenja za kompostiranje) na odlagalištu otpada.

Postojećim mjerama treba se ostvariti granična količina miješanog komunalnog otpada Grada Požege koja se predaje na odlagalište otpada:

Tablica 8.1 Ciljevi u sakupljanju miješanog komunalnog otpada grada Požege

Godina	Količina MKO u 2015.godini* t	Maksimalna količina u odnosu na 2015.god. %	Ciljna maksimalna količina miješanog komunalnog otpada tona
2017.	5.496,51	80	4.397,2
2018.	5.496,51	74	4.067,4
2019.	5.496,51	66	3.627,7
2020.	5.496,51	58	3.188,0
2021.	5.496,51	54	2.968,1
2022.	5.496,51	50	2.748,2

*Izvor: Podaci o proizvedenim količinama miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave za 2015.godinu.

9 MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE, TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Kako bi cijeli sustav prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom funkcionirao, veliko značenje ima odvojeno prikupljanje na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina miješanog komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike na području Grada Požege provest će se nadogradnjom elemenata za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada postavljanjem dodatnih posuda, uspostavom zelenih otoka i uspostavom reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta.

U srpnju 2014. započela je implementacija sustava odvojenog sakupljanja korisnog otpada (papir, staklo, plastika, tekstil) sukladno odredbama zakona. Do sada su obuhvaćena gotovo sva domaćinstva na području Grada Požege.

Domaćinstva imaju mogućnost odvojenog prikupljanja papira, plastike i stakla na način da isti odvojeno odlože u kontejnere na zelenim otocima, koji se nalaze u svim naseljima.

U Gradu Požega postoji 25 lokacija zelenih otoka na koje građani mogu dovesti odvojeno skupljeni korisni otpad (papir, staklo, plastika), te 7 lokacija sa kontejnerima za tekstil.

Sakupljeni korisni otpad iz gospodarskih subjekata i sa zelenih otoka odvozi se prema planovima odvoza, jedanput tjedno, a iz domaćinstava jednom u dva mjeseca. Korisni otpad odvozi se i predaje ovlaštenim sakupljačima. U narednom periodu isti će se odvoziti sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom.

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na svom je području dužna organizirati jedinica lokalne samouprave. Popis vrsta predmeta i tvari koji se smatraju glomaznim komunalnim otpadom propisan je nalogom.

Prijevoz glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge dužan je osigurati davatelj usluge prikupljanja komunalnog otpada.

10 POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Građevine za gospodarenje otpadom su građevine za sakupljanje otpada, građevine za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom.

Prema podacima HAOP-a, u 2016. godini na području Republike Hrvatske je ukupno 84 izgrađenih reciklažnih dvorišta i 46 mobilnih reciklažnih dvorišta.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je Jedinicama lokalne samouprave propisana obveza osiguranja uspostave minimalnog broja reciklažnih dvorišta ili mobilnih jedinica ovisno o broju stanovnika JLS-a.

Provedbenim propisom određene su vrste otpada koje reciklažna dvorišta moraju zaprimati (problematični otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku, tekstil, glomazni otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori i građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva).

10.1 Reciklažna dvorišta

Prema čl. 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području. Planom gospodarenja otpadom Grada Požege predviđena je izgradnja dva reciklažna dvorišta.

10.2 Zeleni otoci

Na području Grada Požege trenutno postoji 25 zelenih otoka na kojima se odvojeno sakuplja otpadni papir, staklo i plastika. Na sedam lokacija omogućeno je sakupljanje tekstila.

Planom gospodarenja otpadom Grada Požege predviđena je i izgradnja zelenih otoka.

10.3 Ostali objekti

Grad Požega je planirala izgradnju dodatnih sadržaja na postojećem odlagalištu otpada – sortirnice, kompostane, kasete za azbest, kasete za inertni otpad, reciklažnog dvorišta za građevni otpad. Na odlagalištu je planiran i rezerviran prostor za potrebe gospodarenja otpadom u okviru kojeg će postojati mogućnost izgradnje novog sadržaja za kojeg se ukaže potreba (npr. pretovarne stanice ili neke druge građevine za gospodarenje otpadom).

Tablica 10.1 Popis projekata važnih za provedbu Plana

01.	Dogradnja sustava otplinjavanja na odlagalištu Vinogradine
02.	Izgradnja obodnih nasipa i privremenih prometnica na odlagalištu Vinogradine
03.	Izrada projektne dokumentacije za ishođenje dozvola za izgradnju građevina na odlagalištu Vinogradine (kasete za azbest, sortirnica, kompostana, reciklažno dvorište za građevinski otpad)
04.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta na odlagalištu "Vinogradine"
05.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Industrijskoj ulici u Požegi
06.	Izvedba pijezometra na odlagalištu Vinogradine
07.	Izgradnja kasete za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest
08.	Izgradnja kasete za inertni otpad
09.	Izgradnja zelenih otoka za stambena naselja u Požegi
10.	Provedba programa edukacije u području zaštite okoliša i prirode
11.	Izrada GIS aplikacije za podršku sanaciji nelegalnih odlagališta otpada
12.	Sanacija nelegalnih – „divljih“ odlagališta
13.	Nabava opreme za nadzor nepristupačnih terena za utvrđivanje postojanja nelegalnih odlagališta otpada – dron + kamera, te softver za obradu aerofotogrametrijskih snimaka s obukom za rad
14.	Uvođenje sustava odvojenog sakupljanja otpada na „kućnom pragu“ – označavanje postojećih spremnika te opremanje specijalnih komunalnih vozila kompletom opreme za sustav identifikacije spremnika za otpad
15.	Nabava komunalne opreme (spremnici, kontejneri, komposter, mobilno reciklažno dvorište, i sl.)
16.	Nabava specijalnih komunalnih vozila

17.	Izgradnja i opremanje kompostane na lokaciji Vinogradine
18.	Izgradnja i opremanje sortirnice na lokaciji Vinogradine
19.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad na lokaciji Vinogradine
20.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju odlagališta građevinskog otpada na lokaciji predviđenoj Prostornim planom uređenja Grada Požege (Vidovci)
21.	Izgradnja odlagališta za građevinski otpad
22.	Akcije sakupljanja otpada
23.	Ustroj baze podataka s objektima koji sadrže azbest

11 ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Gospodarenje otpadom je od interesa za Republiku Hrvatsku. Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera gospodarenja otpadom.

Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. JLS i JP(R)S dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom.

Jedinice područne (regionalne) samouprave - JP(R)S

JP(R)S nadležne su za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a zajedno s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Jedinice lokalne samouprave - JLS

JLS nadležne su za osiguravanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja, provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti te provedbu obveza propisanih ovim Planom, te ostalo sukladno ZOGO-u.

Također, jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno ZOGO-u provoditi ovaj Plan.

Upravni odjel za komunalne djelatnosti obavlja poslove:

- primanje obavijesti o nepravilnom odlaganju otpada u okoliš,
- sanaciju nepravilno odloženog otpada,

- komunikaciju sa nadležnim upravnim odjelom županije,
- utvrđivanje i naplatu komunalnih i sličnih obveza koji obuhvaća upravne i druge poslove utvrđivanja tih obveza, te njihovu naplatu.

Obveze davatelja usluge (ZOGO)

(1) Davatelj usluge dužan je:

1. udovoljavati uvjetima za prijevoz vrste i količine otpada kojeg prikuplja,
2. predati prikupljeni otpad osobi koja posjeduje dozvolu iz članka 86. ZOGO,
3. snositi sve troškove gospodarenja prikupljenim otpadom,
4. raspolagati nužnim financijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim za obavljanje propisanih poslova.

(2) Davatelj usluge može sklopiti ugovor o pružanju javne usluge iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona s pravnom i fizičkom osobom – obrtnikom na njegov zahtjev.

(3) Davatelj usluge dužan je izvješće o radu podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Agenciji.

(6) Davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge iz članka 30. stavka 1. ZOGO na način kojim se osigurava primjena načela »onečišćivač plaća«, ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja te usluge.

(7) Davatelj usluge dužan je korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika sukladno odluci iz članka 30. stavka 7. ZOGO.

(8) Davatelj usluge dužan je voditi evidenciju o preuzetoj količini otpada od pojedinog korisnika usluge u obračunskom razdoblju prema kriteriju količine otpada.

(9) Davatelj usluge dužan je u cijenu javne usluge uključiti sljedeće troškove: troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada i druge troškove propisane Uredbom o komunalnom otpadu

Tablica 11.1 Financijska sredstva za provedbu mjera gospodarenja otpadom, /kn/

01.	Dogradnja sustava otplinjavanja na odlagalištu Vinogradine	300.000
02.	Izgradnja obodnih nasipa i privremenih prometnica na odlagalištu Vinogradine	1.200.000
03.	Izrada projektne dokumentacije za ishođenje dozvola za izgradnju građevina na odlagalištu Vinogradine (kasete za azbest, sortirnica, kompostana, reciklažno dvorište za građevinski otpad)	470.000
04.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta na odlagalištu "Vinogradine"	2.500.000
05.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Industrijskoj ulici u Požegi	5.000.000
06.	Izvedba pijezometra na odlagalištu Vinogradine	50.000
07.	Izgradnja kasete za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	500.000
08.	Izgradnja kasete za inertni otpad	660.000
09.	Izgradnja zelenih otoka za stambena naselja u Požegi	200.000
10.	Provedba programa edukacije u području zaštite okoliša i prirode	530.000
11.	Izrada GIS aplikacije za podršku sanaciji nelegalnih odlagališta otpada	80.000
12.	Sanacija nelegalnih – „divljih“ odlagališta	250.000
13.	Nabava opreme za nadzor nepristupačnih terena za utvrđivanje postojanja nelegalnih odlagališta otpada dron + kamera, te softver za obradu aerofotogrametrijskih snimaka s obukom za rad	80.000
14.	Uvođenje sustava odvojenog sakupljanja otpada na „kućnom pragu“ – označavanje postojećih spremnika te opremanje specijalnih komunalnih vozila kompletom opreme za sustav identifikacije spremnika za otpad	630.000
15.	Nabava komunalne opreme (spremnici, kontejneri, komposter, mobilno reciklažno dvorište, i sl.)	2.930.000
16.	Nabava specijalnih komunalnih vozila	10.100.000
17.	Izgradnja i opremanje kompostane na lokaciji Vinogradine	9.800.000

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege

18.	Izgradnja i opremanje sortirnice na lokaciji Vinogradine	10.700.000
19.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad na lokaciji Vinogradine	1.550.000
20.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju odlagališta građevinskog otpada na lokaciji predviđenoj Prostornim planom uređenja Grada Požege (Vidovci)	200.000
21.	Izgradnja odlagališta za građevinski otpad	1.200.000
22.	Akcije sakupljanja otpada	60.000
23.	Ustroj baze podataka s objektima koji sadrže azbest	45.000
UKUPNO /kn/		49.035.000

Tablica 11.2 Izvori financiranja za provedbu mjera gospodarenja otpadom

PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	
1.	Vlastita sredstva Grada Požege
2.	Sredstva komunalnog društva Komunalac Požega d.o.o.
3.	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
4.	EU fondovi
5.	Sredstva ostalih JLS
6.	Ostali izvori

12 ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Tablica 12.1 Planirani radovi sa rokovima izvršenja i financijskim pokazateljima

POZ.	PLANIRANI RADOVI	PLANIRANO /kn/	GODINA						Rok izvršenja	Nositelj
			2017	2018	2019	2020	2021	2022		
1.	Dogradnja sustava otplinjavanja na odlagalištu Vinogradine	300.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	Kontinuirano do zatvaranja odlagališta	Komunalac Požega d.o.o.
2.	Izgradnja obodnih nasipa i privremenih prometnica na odlagalištu Vinogradine	1.200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	Kontinuirano do zatvaranja odlagališta	Komunalac Požega d.o.o.
3.	Izrada projektne dokumentacije za ishođenje dozvola za izgradnju građevina na odlagalištu Vinogradine (kaseta za azbest, sortirnica, kompostana, reciklažno dvorište za građevinski otpad)	470.000	70.000	300.000	100.000	0	0	0	2019.	Komunalac Požega d.o.o.
4.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta na odlagalištu "Vinogradine"	2.500.000	0	0	2.500.000	0	0	0	2019.	Grad Požega
5.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Industrijskoj ulici u Požegi	5.000.000	0	5.000.000	0	0	0	0	2018.	Grad Požega
6.	Izvedba pijezometra na odlagalištu Vinogradine	50.000	50.000	0	0	0	0	0	2017.	Komunalac Požega d.o.o.
7.	Izgradnja kasete za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	500.000	0	500.000	0	0	0	0	2018.	Komunalac Požega d.o.o.

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege

8.	Izgradnja kasete za inertni otpad	660.000	0	660.000	0	0	0	0	2018.	Komunalac Požega d.o.o.
9.	Izgradnja zelenih otoka za stambena naselja u Požegi	200.000	50.000	50.000	50.000	50.000	0	0	2020.	Komunalac Požega d.o.o.
10.	Provedba programa edukacije u području zaštite okoliša i prirode	530.000	30.000	120.000	120.000	100.000	80.000	80.000	Kontinuirano	Grad Požega
11.	Izrada GIS aplikacije za podršku sanaciji nelegalnih odlagališta otpada	80.000	0	80.000	0	0	0	0	2018.	Grad Požega
12.	Sanacija nelegalnih „divljih“ odlagališta	250.000	0	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	Kontinuirano	Grad Požega
13.	Nabava opreme za nadzor nepristupačnih terena za utvrđivanje postojanja nelegalnih odlagališta otpada dron + kamera, te softver za obradu aerofotogrametrijskih snimaka s obukom za rad	80.000	0	0	80.000	0	0	0	2019.	Grad Požega
14.	Uvođenje sustava odvojenog sakupljanja otpada na „kućnom pragu“ – označavanje postojećih spremnika te opremanje specijalnih komunalnih vozila kompletom opreme za sustav identifikacije spremnika za otpad	630.000	380.000	250.000	0	0	0	0	2018.	Komunalac Požega d.o.o.
15.	Nabava komunalne opreme (spremnici, kontejneri, komposter, mobilno reciklažno dvorište, i sl.)	2.930.000	230.000	1.100.000	1.000.000	200.000	200.000	200.000	Kontinuirano	Grad Požega
16.	Nabava specijalnih komunalnih vozila	10.100.000	2.000.000	2.500.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	Kontinuirano	Komunalac Požega d.o.o.
17.	Izgradnja i opremanje kompostane na lokaciji Vinogradine	9.800.000	0	0	4.900.000	4.900.000	0	0	2020.	Grad Požega

Plan gospodarenja otpadom Grada Požege

18.	Izgradnja i opremanje sortirnice na lokaciji Vinogradine	10.700.000	0	0	5.350.000	5.350.000	0	0	2020.	Grad Požega
19.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad na lokaciji Vinogradine	1.550.000	0	0	1.550.000	0	0	0	2020.	Komunalac Požega d.o.o.
20.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju odlagališta građevinskog otpada na lokaciji predviđenoj Prostornim planom uređenja Grada Požege (Vidovci)	200.000	0	0	0	100.000	100.000	0	2021.	Grad Požega
21.	Izgradnja odlagališta za građevinski otpad	1.200.000	0	0	0	0	0	1.200.000	2022.	Grad Požega
22.	Akcije sakupljanja otpada		0	0	15.000	15.000	15.000	15.000	Kontinuirano	Grad Požega
23.	Ustroj baze podataka s objektima koji sadrže azbest			15.000	15.000	15.000	0	0	2020.	Grad Požega
UKUPNO /kn/		48.930.000	3.060.000	10.875.000	17.380.000	12.430.000	2.095.000	3.195.000		

13 POPIS ZAKONA I PRAVILNIKA

- **Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine**
Narodne novine 03/17
- **Zakon o održivom gospodarenju otpadom**
Narodne novine 94/13
- **Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske**
Narodne novine 130/05
- **Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom**
Narodne novine 50/17
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama**
Narodne novine 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
- **Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama**
Narodne novine 40/15
- **Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave**
Narodne novine 59/06, 109/12
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima**
Narodne novine 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
- **Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine**
Narodne novine 85/07, 126/10, 31/11, 46/15
- **Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi**
Narodne novine 38/08
- **Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina**
Narodne novine 128/08
- **Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije**
Narodne novine 6/14
- **Pravilnik o gospodarenju otpadom**
Narodne novine 23/14, 51/14, 121/15, 132/15

Pravilnik o gospodarenju otpadom

Narodne novine 23/07, 111/07

Napomena: prestao važiti stupanjem na snagu Ispravka Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 51/14), osim odredbi članka 18. stavaka 2., 3. i 4. i Dodatka V, koji ostaju na snazi do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 51. stavka 8. Zakona

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom**

Narodne novine 42/14, 48/14, 107/14, 139/14

Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom

Narodne novine 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“, br. 42/14) osim odredbi članka 4. točke 11., 12., 13. i 14., članka 16., 17., 18., 18.a, 19., 20. i članka 21. stavka 1., 2. i 3., te Dodatka V. koji važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja novih ugovora za obavljanje usluge sakupljanja i obrade EE otpada u sustavu kojim upravlja Fond, sukladno Zakonu.*

- **Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima**
Narodne novine 103/14

- **Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida**
Narodne novine 117/14

- **Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada**
Narodne novine 117/14

- **Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom**
Narodne novine 50/15

- **Naputak o glomaznom otpadu**
Narodne novine 79/15

- **Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži**
Narodne novine 88/15, 78/16

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu

Narodne novine 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu („Narodne novine“, br. 88/15) osim odredbi članaka 12., 13., 14., 19.a, 20. st. 3., 20.a i članka 25. stavaka 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 16. stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14. Pravilnika koji vrijedi do uspostave Registra iz članka 29. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. 88/15).*

- **Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže**
Narodne novine 88/15
- **Pravilnik o katalogu otpada**
Narodne novine 90/15
- **Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima**
Narodne novine 95/15
- **Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom**
Narodne novine 97/15

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom**
Narodne novine 99/15
- **Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima**
Narodne novine 105/15
- **Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima**
Narodne novine 111/15

Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima
Narodne novine 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13

***Napomena:** Prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (Narodne novine, br. 111/15), osim odredbi članka 18. stavka 2. alineje 2. i stavka 3. ovoga Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadnih prijenosnih baterija i akumulatora u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 15. stavaka 3. i 4., članka 15.a stavaka 3. i 5. i članka 16. stavaka 2. i 3. ovoga Pravilnika koji vrijede do uspostave Registra iz članka 25. toga Pravilnika.*

- **Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima**
Narodne novine 112/15
- **Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada**
Narodne novine 114/15

Odluka Vijeća 2003/33/EZ od 19. prosinca 2002. o utvrđivanju kriterija i postupaka za prihvrat otpada na odlagališta sukladno članku 16. i Prilogu II. Direktivi 1999/31/EZ
Službeni list Europske unije L 11, 16. 1. 2003., str. 27- 49

- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima**
Narodne novine 125/15, 90/16

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima
Narodne novine 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13

***Napomena:** prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, br. 125/15), osim odredbi članka 21. i članka 28. stavaka 1., 2., 3., 4. i 5. te članka 29. stavaka 2. i 3. koje važe do sklapanja ugovora o obavljanju usluge sakupljanja otpadnih vozila u sustavu kojim upravlja Fond i donošenja odluke iz članka 16. stavka 5. Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, br. 125/15)*

- **Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom**
Narodne novine 20/16
- **Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest**
Narodne novine 69/16
- **Pravilnik o termičkoj obradi otpada**
Narodne novine 75/16
- **Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama**
Narodne novine 113/16

- **Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine**
Narodne novine 3/17
Akti Europske unije
- **Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada (Konsolidirana verzija)**
- **Uredba Komisije (EZ) br. 1418/2007 od 29. studenoga 2007. o izvozu određenog otpada namijenjenog za uporabu navedenog u Prilogu III. ili III.A Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u određene zemlje na koje se ne primjenjuje Odluka OECD-a o kontroli prekograničnog kretanja otpada (Konsolidirana verzija)**
- **Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/1245 od 28. srpnja 2016. o utvrđivanju preliminarne korelacijske tablice između oznaka kombinirane nomenklature predviđenih u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 i unosa otpada navedenih u prilogima III., IV. i V. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 204, 19.7.2016)**

Međunarodni ugovor

- **Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (Basel, 1992.)**
Objavljena u 'Narodnim novinama - Međunarodni ugovori' br. 3/94.
Stupila je na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 7. kolovoza 199

